

Frankhuis & Twistvliet
Financieel & Juridisch Adviseurs

@SOCIALE STAAT DER NEDERLANDEN

**KAFKA EN ORWELL
SCHREVEN FICTIE**

GEEN HANDLEIDINGEN

Leeswijzer

Lees zoveel mogelijk, bij voorkeur alles. Voor een directe reactie op een aantal van de voorliggende voorstellen tot wetswijziging; ga naar hoofdstuk 15.

In het kort:

Gemeenten voeren de huidige Participatiewet niet correct uit.

Gemeenten negeren herziene Memories van Toelichting.

Gemeenten negeren gerechtelijke uitspraken.

En met de voorliggende wetswijzigingen worden gemeenten voor dat gedrag beloond! Dat vinden wij heel bijzonder. Dat de burger hier niet beter van wordt, vinden we schandelijk. Om nog maar te zwijgen van de werklozenindustrie. En wat te denken van de adviesorganen zoals VNG, Divosa, Schulinck en Stimulansz?

Follow the money....

Voorwoord

Voordat het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een wet over de kop gooit of aanpast aan de werkwijze van verschillende gemeenten dient men wel eerst vast te stellen of die werkwijze correct is in de uitvoering van de Participatiewet en wat de rechtsgevolgen van die wijziging zijn.

Decentraal beleid heeft geleid tot diverse verschillende uitvoeringen daar waar het gaat om de toekenning van bijstand, de voorschotverstrekking en de wijze van inkomstenverrekening met de bijstandsuitkering.

Wij constateren dat vele gemeenten de wetsartikelen, rekenregels en handleiding loonheffingen over bijstandsuitkeringen niet correct uitvoeren. Vaste rechtspraak negeren en niet doorvoeren in hun automatiseringssystemen en juist door die foutieve uitvoering mensen onder de bijstandsnorm laten zakken.

Een buffer budget is dan ook totaal zinloos, een pleister en beloning voor foutieve uitvoering door gemeenten. Voer de huidige wet correct uit en er is geen probleem met inkomstenverrekening. En houd die miljoenen voor het buffet budget in uw zak.

In deze rapportage gaan wij opbouwend in op de materie om tot de eindconclusie te komen, dat de wet en rekenregels in combinatie met vaste rechtspraak correct is en enkel op een paar punten dient te worden verduidelijkt, zodat de minder taalvaardige en rekenkundig onderlegde uitvoerder het begrijpt.

Nu nog correct uitvoeren en inkomstenverrekening met de bijstand is niet meer dan het niveau basisschool.

Voor vragen en nog meer diepgaande onderbouwing qua inkomsten verrekenen met de bijstand en de fiscaliteiten daarbij, zijn wij altijd bereid deze te verduidelijken.

Uiteraard zijn er wel degelijk dingen die gewijzigd zouden moeten worden in de Participatiewet. Artikelen die onlogisch zijn, niet meer van deze tijd of volledig onhaalbaar.

Met vriendelijke groet,

De samenstellers.

Inhoud

1. Vrijlating van inkomsten	5
2. Koppeling polisadministratie	10
3. Fictief verrekenen van inkomsten	11
4. Verworvenheid versus beschikking hebben over	13
5. Fiscaal genietingsmoment	15
6. 10% regeling toeslagen	16
7. Normenbrief artikel 11, 12 en 13 forfaitair vakantiegeld	17
8. Kostendelersnorm	18
9. Brandbrief kostendelersnorm	18
10. Een case, een kleine voorliggende voorziening	26
11. Bijstand individueel en de kostendelersnorm	27
12. De fiscale kant van de Participatiewet	27
13. Vrijlating giften	29
14. De huidige participatiewet door ons verduidelijkt	30
15. Reactie op voorstellen wetswijzigingen kabinet	40
16. De huidige uitvoering	45
17. Tot slot	47

1. Vrijlating van inkomsten

Wij zijn uiteraard bekend met de uitspraak van de CRvB aangaande de vrijlating ECLI:NL:CRVB:2021:2146 en ECLI:NL:CRVB:2010:BM4484 en voerden zelf in 2018 een procedure bij de rechtbank Rotterdam, waaruit een gegrondverklaring volgde. Het college van de gemeente Capelle aan den IJssel had hoger beroep ingesteld en ter zitting is een schikking getroffen. De uitspraak van de rechtbank Rotterdam bleef in stand.

Artikel 31. Middelen

2. Niet tot de middelen van de belanghebbende worden gerekend:

n. inkomsten uit arbeid tot 25 procent van deze inkomsten, met een maximum van € 246,00 per maand, voor zover hij algemene bijstand ontvangt, waarbij voor een persoon die de pensioengerechtigde leeftijd nog niet heeft bereikt geldt dat die inkomsten gedurende ten hoogste zes maanden niet tot de middelen worden gerekend en dat dit naar het oordeel van het college moet bijdragen aan zijn arbeidsinschakeling;

r. inkomsten uit arbeid van een alleenstaande ouder tot 12,5 procent van deze inkomsten, met een maximum van € 153,38 per maand, gedurende een aaneengesloten periode van maximaal 30 maanden, voor zover hij algemene bijstand ontvangt en onderdeel y, z of aa niet van toepassing is, ingeval:

- 1. hij de volledige zorg heeft voor een tot zijn last komend kind tot 12 jaar,*
- 2. de periode van zes maanden, bedoeld in onderdeel n, is verstreken, en*
- 3. dit volgens het college bijdraagt aan zijn arbeidsinschakeling;*

y. inkomsten uit arbeid van een persoon die medisch urenbeperkt is tot 15 procent van deze inkomsten uit arbeid, met een maximum van € 155,56 per maand, voor zover hij algemene bijstand ontvangt, tenzij onderdeel n van toepassing is;

z. inkomsten uit een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 10d, eerste of tweede lid, van een persoon die behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie, tot 15 procent van deze inkomsten uit arbeid, met een maximum van € 155,56 per maand, gedurende een periode van twaalf maanden nadat de periode van zes maanden, bedoeld in onderdeel n, is verstreken, voor zover hij algemene bijstand ontvangt, tenzij onderdeel y van toepassing is;

aa. inkomsten uit een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 10d, eerste of tweede lid, van een persoon die behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie, tot 15 procent van deze inkomsten uit arbeid, met een maximum van € 155,56 per maand, nadat de periode van twaalf maanden, bedoeld in onderdeel z, is verstreken, voor zover hij algemene bijstand ontvangt en het college gelet op de in de persoon gelegen omstandigheden een uitbreiding van zijn arbeidsomvang niet mogelijk acht.

De vraag die rest, gaat de vrijlating over ontvangen inkomsten in een kalendermaand, of over de periode van verworvenheid (oftewel wel gewerkt in de kalendermaand, maar inkomsten nog niet ontvangen en/of verrekend, omdat de betaaldatum van de bijstand eerder ligt dan de uitbetaling van de voorliggende voorziening), artikel 32 lid 2? Artikel 45 lid 1 is hierin ook van belang gezien, berekend en betaald per maand.

Enkele gemeenten (de meeste gemeenten gelukkig niet) gaan namelijk uit van de periode van verworvenheid ipv datum ontvangst inkomsten en geven daarmee een andere uitleg aan periodiek inkomen, artikel 32 lid 2. Dat betekent dat de vrijlating over 1 periode van een kalendermaand soms wel 3 periodes van een kalendermaand kan duren voordat er daadwerkelijk duidelijkheid is betreffende de hoogte van de vrijlating. Dit geeft problemen in de uitvoerbaarheid en herberekening op herberekening en zal nabetalingen en/of vorderingen teweegbrengen.

Onze voorkeur gaat uit naar de vrijlating per kalendermaand toepassen op ontvangen inkomsten, zodat er aansluiting is met de systematiek van een kalendermaand, tegelijk met artikel 45 lid 1, rekening houdende met artikel 31 lid 1 en 32 lid 2 (periodiek inkomen).

De werkwijze van de vrijlating is als volgt.

Voor mensen die reeds een toekenningsbesluit bijstand hebben en daarna van het college een beschikking ontvangen waarin zij een vrijlating hebben op hun eigen inkomsten geldt de volgende werkwijze.

Van het ontvangen netto inkomen wordt eerst de vrijlating afgetrokken en vervolgens wordt het resterende inkomen (inclusief vakantiegeld of forfaitair vakantiegeld (zie normenbrief)) in mindering gebracht.

Is dit inkomen onder de bijstandsnorm, dan dient er een aanvullende bijstand te worden verstrekt.

Is dit inkomen boven de bijstandsnorm, dan heeft de belanghebbende in die periode geen recht op aanvullende bijstand. De belanghebbende ontvangt geen aanvullende bijstand in die kalendermaand.

Wijziging in de Participatiewet.

De minister is voornemens de wet op dit onderwerp aan te passen aan de huidige foutieve uitvoering. Om verschillende redenen zijn wij hier geen voorstander van.

De minister stelt overvallen te zijn door de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep, (ECLI:NLCRVB:2021:2146) echter is het wetgeving en vaste rechtspraak, die niet uitgevoerd wordt. Reeds sinds de periode van de Wet Werk en Bijstand (WWB) dient de vrijlating als eerste van de ontvangen inkomsten in mindering te worden gebracht. Dat vervolgens uitspraken van de Raad niet worden opgepakt of direct behandeld door het ministerie en de Tweede Kamer is een bijzonderheid.

Daarnaast staat nu juist deze vrijlating van inkomsten heel duidelijk verwoord in artikel 31 lid 2, niet tot de middelen van de belanghebbende worden gerekend. Een artikel welke als tweede dient te worden toegepast op ontvangen inkomsten. Als eerste dient de periode van verworvenheid te worden vastgesteld, daar waar het gaat om inkomsten voor aanvang van de bijstandsperiode.

Maar hoe zit het nu met de rekenkundige benadering?.

We gaan even uit van artikel 31, lid 2, sub n de vrijlating van 25% voor een periode van 6 maanden. Belanghebbenden kunnen dus in de praktijk 6 maanden inkomsten verwerven boven de bijstandsnorm, deze hoeven niet aaneengesloten te zijn en met het toepassen van de vrijlating-inkomsten een aanvullende bijstandsuitkering ontvangen.

Dit hoeft geen probleem te zijn, er zit namelijk geen REM op het verwerven van inkomsten en men blijft in die periode in de bijstand.

Het wetsvoorstel van de minister trekt deze vrijlatingen van inkomsten uit artikel 31 lid 2.

Deze artikelen worden in een ander wetsartikel opgenomen, te weten artikel 34a.

De vrijlating moet je niet onderbrengen bij artikel 34, dit wekt de suggestie dat het gerelateerd wordt aan de vermogenstoets artikel 34.

De gevolgen hiervan zijn echter groot, want daar waar het eerst onder artikel 31 lid 2 de vrijlating niet tot de middelen werd gerekend, wordt er nu met deze wijziging eerst naar het ontvangen inkomen gekeken.

Zit het eigen inkomen onder de bijstandsnorm, dan wordt de vrijlating toegepast.

Zit het eigen inkomen boven de bijstandsnorm, dan wordt de vrijlating niet toegepast.

Bovenstaande discussie gaat echter om in eerste instantie slechts 1 euro, maar..kan o.a de grond vormen voor veel extra en onwenselijke rechtszaken.

Voorbeeld:

Bijstandsnorm 1.000 euro.

1. eigen inkomsten incl. vakantiegeld 1.250 euro minus 25% vrijlating met een max van 246 euro.

Inkomsten te verrekenen 1.250 min 246 euro is 1.004 euro, geen recht op aanvullende bijstand.

2. eigen inkomsten incl. vakantiegeld 1.246 euro minus 25% vrijlating met een max van 246 euro.

Inkomsten te verrekenen 1.246 euro min 246 euro is 1.000 euro, geen recht op aanvullende uitkering.

3. eigen inkomsten incl. vakantiegeld 1.245 euro minus 25% vrijlating met een max van 246 euro.

Inkomsten te verrekenen 1.245 euro min 246 euro is 999 euro, er is recht op 1 euro aanvullende bijstand.

De gehele wetswijziging gaat NETTO over 6 * 1 euro, bruto is een heel ander verhaal.

Echter de negatieve gevolgen zijn veel groter:

Zoals reeds genoemd zet deze aanpassing een REM op het verwerven van eigen inkomsten. De bedoelde positieve prikkel kan zo ontaarden in een ongewenst financieel mijnenveld.

Maar het verhoogt daarnaast ook nog eens het belastbaar jaarinkomen.
Stel je hebt 2 maanden inkomsten boven de bijstandsnorm en dan ook nog 6 maanden vrijlating van inkomsten.
($6 * 246 = 1.476$ euro netto, bruto 2.340 euro).

Indien men de huidige wet correct zou uitvoeren, dan heb je grote kans dat die 2 maanden inkomsten boven de bijstandsnorm in de 6 maanden vrijlating zit.

Wij missen dus de proefberekeningen van het ministerie op dit onderwerp, zowel bij alleenstaanden als bij samenwonenden, dit ook ivm de toeslagen.

Het belangrijkste punt is nog wel de administratieve rompslomp.
Want met 1 maand inkomsten boven de norm (op februari na), dan is er dus 30 dagen geen aanvullende bijstand verstrekt. HOEVEEL maanden tellen 31 dagen? Antw. 7 dus in de praktijk kun je bij 7 maanden voldoen aan de norm tenminste 30 dagen en dus uit de bijstand zijn.

Artikel 45. Vaststelling en betaling

3 De algemene bijstand wordt vastgesteld over het deel van de kalendermaand waarover recht op bijstand bestaat, indien de alleenstaande of het gezin voorafgaand aan of volgend op de bijstandsverlening:

a. gedurende een periode van ten minste 30 dagen geen algemene bijstand ontvangt; of

b. anderszins geen recht op algemene bijstand heeft.

Een maand geen uitkering krijgen betekent einde bijstand. Het college dient dus de belanghebbende een besluit van einde bijstand te sturen, een eindafrekening te maken etc.

Maar bij inkomsten onder de norm in de opvolgende maand dient het college opnieuw een toekenningsbesluit bijstand te verlenen, de vermogenstoets opnieuw uit te voeren en eventueel opnieuw een beschikking tot vrijlating te maken. Administratieve rompslomp, maar volgens de wet moet dit wel zo gebeuren. Hiervan afwijken betekent shoppen in de wet.

Ons advies is: doe het niet, wijzig de wet niet op dit punt van vrijlating.
Behoudt deze 4 verschillende vrijlatingen onder artikel 31 lid 2.

Het rechtsgevolg van het niet maken van een nieuw toekenningsbesluit is namelijk bij velen groot. De vermogenstoets moet weer opnieuw worden vastgesteld en aangezien het mogelijk aanwezige vermogen bij aanvang bijstand bij de meeste belanghebbenden flink is ingeteerd of zelfs nihil is geworden, is dit van groot belang. De juridische procedures gaan flink stijgen, wij accepteren het terzijde leggen van de uitspraak van de CRvB niet en zullen iedere uitkeringsgerechtigde adviseren na 1 maand geen bijstandsuitkering te hebben ontvangen te eisen dat er een nieuw toekenningsbesluit bijstand met nieuwe vermogenstoets wordt verstrekt.

Wat vindt de Raad van State, shoppen in de wet mag of uitvoering dient correct te zijn?

Of moeten juristen eerst individueel gaan procederen?

Voor de toekomst

1. Het liefst zien wij de vrijlating in zijn geheel verdwijnen, omdat het bruto gevolgen heeft, die vooraf niet te overzien zijn. Pas een onbelaste premie toe, zoals op dit moment al vele gemeenten doen en maak dit dwingend recht.

2. Of maak de bijstand bruto op individueel niveau (ivm onbenutte heffingskortingen) en bouw de arbeidskorting op tot het Wettelijk Minimumloon met bijvoorbeeld 20% van het bruto. Dit geeft gelijk een stimulans om ook te starten met een klein aantal uren per week werk en geeft in de inkomstenverrekening met de bijstand een flinke vereenvoudiging. Er zitten momenteel flinke afwijkingen in het berekenen van de onbenutte heffingskorting, zowel per maand als op jaarbasis welke voor de brutering van de netto bijstandsuitkering van belang zijn. Dit voorkomt nabetalingen en terugvorderingen van de Belastingdienst afdeling inkomstenbelasting. We zien te vaak dat gemeenten niet bewegen als er een fout is gemaakt met het bruteren van de netto bijstand en de Belastingdienst vordert een bedrag. Een bedrag indien de belanghebbende deze zelf zou betalen, het inkomen onder de bijstandsnorm zakt.

Een bruto bijstand en inkomsten bruto verrekenen is mogelijk als de algemene heffingskorting volledig is afgeschaft, maar is wachten tot 2035 een optie? Daarnaast is niet iedere cao gelijk en kunnen we niet klakkeloos bruto min loonheffing doen om het netto te berekenen ten opzichte van de huidige netto garantie van bijstand.

2. Koppeling polisadministratie

Het ministerie is voornemens een koppeling te realiseren tussen de polisadministratie en de bijstandsuitkering. Het college gaat echter aan 1 ding voorbij, de bijstand is een netto gegarandeerde uitkering en dit valt niet te destilleren uit de polisadministratie.

Bruto minus loonheffing is weliswaar het netto inkomen, maar CAO afhankelijk kunnen er nog bedragen in mindering gebracht worden, waardoor het netto inkomen daalt.

Hiermee is de garantie van een netto gegarandeerde bijstandsuitkering berekend per kalendermaand te niet gedaan en kunnen mensen dus onder de bijstandsnorm terechtkomen.

Op dit moment is de polisadministratie niet betrouwbaar, door de werkwijze van inkomstenverrekening bij zowel het UWV als de gemeenten. Gemeenten berekenen de bijstand per maand van netto naar bruto forfaitair, natte vingerwerk. Het UWV en gemeenten willen bij een voorliggende voorziening als Overige Inkomsten nog weleens na aangifte inkomstenbelasting in het volgende jaar verrekenen. Pensioenfondsen halen er informatie uit over dienstverbanden om rechten en (soms) premies vast te stellen, dit resulteert dan in uitbetalingen en jaren later terugvorderingen. Ook fiscaal pakt het belastbaar inkomen slecht uit met gevolgen voor de toeslagen.

Doordat er inkomstenbronnen zijn die forfaitair zijn of een herberekening vragen is de polisadministratie geen betrouwbare bron.

WERK EN AANVULLENDE UITKERING

ZOJUIST DE REKENFOUTEN VAN DE SOCIALE DIENST HERSTELD

KAN IK DAN NU VAN INKOMEN RUILEN MET MIJN WERKCONSULENT

3. Fictief verrekenen van inkomsten.

Het fictief verrekenen van inkomsten is bij vaste rechtspraak ECLI:NL:CRVB:2016:2272 niet toegestaan. Dat betekent dat inkomsten die nog niet daadwerkelijk ontvangen zijn, niet in mindering gebracht mogen worden op de bijstandsuitkering per kalendermaand, ook niet als je het aan de hand van een arbeidscontract bij benadering zou kunnen uitrekenen. Het moet eerst ontvangen zijn.

Deze uitspraak voorkomt dus direct dat belanghebbenden onder de bijstandsnorm per maand kunnen zakken.

Echter, vele gemeenten negeren deze vaste rechtspraak, enkele van die gemeenten laten het aankomen op een bezwaarprocedure en verklaren vervolgens het bezwaar gegrond. Een aantal gemeenten laat het vervolgens aankomen op een hoorzitting. En een enkele gemeente laat het wederom zover komen, dat er naar de CRvB gegaan moet worden.

De minister was toch vrij duidelijk, schatten van inkomsten mag niet. Waarom doen gemeenten het dan toch en laten daardoor belanghebbenden onder de bijstandsnorm zakken?

Waarom schatten gemeenten een half jaar later, na een gegrond verklaarde procedure in bezwaar, wederom fictieve inkomsten, bij dezelfde belanghebbende?

Waarom voeren gemeenten dan enkel een uitspraak individueel uit en schatten bij andere belanghebbenden in de gemeente alsof de uitspraak niet bestaat?

Artikel 32. Inkomen lid 2

Middelen die het karakter hebben van uitgesteld inkomen worden in aanmerking genomen naar de periode waarin deze zijn verworven. Middelen die het karakter hebben van doorbetaling van inkomen over een periode worden in aanmerking genomen naar de periode waarin deze te gelde kunnen worden gemaakt.

Met doorbetaling van inkomen wordt gesteld periodiek inkomen, hieronder valt de wekelijkse, vier wekelijkse en maandelijkse betaling van salaris. Dit inkomen mag dus pas in mindering gebracht worden, nadat het bedrag daadwerkelijk ontvangen is op de bankrekening van de belanghebbende.

Indien het inkomen betreft zonder vakantiegeld, oftewel de werkgever reserveert het vakantiegeld, dan dient de normenbrief artikel 11, 12 en 13 toegepast te worden.

Dit wetsartikel voorkomt dus direct dat belanghebbenden onder de bijstandsnorm per maand kunnen zakken. Echter, vele gemeenten voeren dit artikel niet correct uit, waardoor mensen wel onder de bijstandsnorm zakken.

Twee cases

Case A.

Zo is er ook een gemeente die in 2018 heeft bedacht de uitkering in de maand uit te gaan uitbetalen en alvast een fictief geschat inkomen van € 550,- in mindering te brengen op de uitkering van de maand april. Vervolgens heeft de werkgever € 679,- gestort aan het einde van die maand. De gemeente heeft in al zijn onwijsheid besloten om in de maand mei het verschil tussen € 679,- en € 550,- een bedrag van € 129,- te verrekenen met de bijstand. Vervolgens hebben ze alvast weer € 550,- als fictief geschat inkomen in mindering gebracht.

Dit ging dus finaal fout.

Ten eerste mag het schatten van inkomsten niet.

Ten tweede verrekend de gemeente niet ontvangen inkomsten bij berekening van de uitkering met de maand april.

Ten derde ziet het systeem 2 boekingsregels: eentje met € 129,- en eentje met € 550,-.

Het systeem denkt dat het 2 verschillende inkomstenbronnen zijn en berekend op basis van de normenbrief artikel 11 in dit geval 8% over € 129,- forfaitair vakantiegeld en 8% over € 550,-. Dit terwijl het college bij € 679,- een percentage van 5.3% had moeten toepassen. Er wordt gestolen van de bijstandsgerechtigde, er wordt 2,7% te veel forfaitair vakantiegeld in mindering gebracht.

Stop met miskennen van de wet en breng geen geschat inkomen in mindering. Voer de wet correct uit!

Case B.

Zij vond op 9 september een baan en had een arbeidscontract van 24 uur per week. De consulent specialist inkomen besloot de uitkering die zij op de 25e opgemaakt heeft op de 29e enkel tot 9 september toe te kennen. De consulent ging er overtuigend vanuit dat er uitstroom was. Echter het was een contract met een uitzendbureau welke opstart problemen had met uitbetalen van de eerste week. Zo kwam zij enkele honderden euro's tekort in die maand en kwam zij ernstig in de problemen met haar schuldhulpverleningstraject. Hier zijn Kamervragen over gesteld, de zaak loopt inmiddels bij de Centrale Raad van Beroep.

Stop met miskennen van de wet en breng geen geschat inkomen in mindering en beëindigt de bijstandsuitkering niet op voorhand, door wederom te miskennen dat mensen ten minste 30 dagen geen recht hebben op bijstand. Voer de wet correct uit!

4. Verworvenheid versus beschikking hebben over.

Artikel 31. Middelen, lid 1

Tot de middelen worden alle vermogens- en inkomensbestanddelen gerekend waarover de alleenstaande of het gezin beschikt of redelijkerwijs kan beschikken. Tot de middelen worden mede gerekend de middelen die ten behoeve van het levensonderhoud van de belanghebbende door een niet in de bijstand begrepen persoon worden ontvangen. In elk geval behoort tot de middelen de ten aanzien van de alleenstaande of het gezin toepasselijke heffingskorting, bedoeld in hoofdstuk 8 van de Wet inkomstenbelasting 2001.

Artikel 32. Inkomen, lid 2

*Middelen die het karakter hebben van uitgesteld inkomen worden in aanmerking genomen naar de periode waarin deze zijn verworven.
(zoals vakantiegeld opgebouwd bij de werkgever)*

*Middelen die het karakter hebben van doorbetaling van inkomen over een periode worden in aanmerking genomen naar de periode waarin deze te gelde kunnen worden gemaakt.
(zoals week, vier wekelijks en maandelijks salaris of uitkering)*

Artikel 45. Vaststelling en betaling, lid 1

De algemene bijstand wordt per kalendermaand vastgesteld en betaald. In afwijking van de eerste volzin wordt de vakantietoeslag, voorzover niet reeds eerder betaald, jaarlijks betaald in de maand juni over de aan die maand voorafgaande twaalf maanden of zo veel eerder als de vakantietoeslag over deze periode vaststaat, dan wel binnen drie maanden volgend op de maand waarin de algemene bijstand is beëindigd.

De bijstand kent twee afzonderlijke berekeningen.

De eerste berekening gaat over het per kalendermaand vaststellen en betalen van de bijstandsuitkering. Bij uitbetaling van de bijstand in de maand is over het algemeen het bedrag aan ontvangen inkomsten nog niet bekend. Er kan dus in die maand geen inkomsten verrekend worden en dient de gehele bijstandsuitkering uitbetaald te worden.

In de opvolgende maand kunnen dan de daadwerkelijk ontvangen inkomsten in mindering gebracht worden van de vorige maand in de nieuwe maand, tenzij de ontvangen inkomsten voor aanvang bijstand zijn verworven. Zo werkt men constant met exacte bedragen.

De wet voorziet hier ook reeds in met artikel 45 lid 1, berekend en betaald per kalendermaand. Dit met bedragen waarover redelijkerwijs beschikking is, oftewel ontvangen artikel 31 lid 1. En het ook daadwerkelijk ontvangen is, artikel 32 lid 2.

Zo kan men nooit onder de bijstandsnorm per kalendermaand schieten.

De tweede berekening die moet plaatsvinden is in de back-end van het systeem, de inkomsten moeten toebedeeld worden aan de periode van verworvenheid. De periode waar het recht op inkomsten is verworven, oftewel gewerkt.

Nu is er bij enkele gemeenten een woordspel aan de hand, deze gemeenten lezen verworven als zijnde ontvangen en daarmee zetten ze belanghebbenden onder de bijstandsnorm in die periode door domweg geen uitkering te verstrekken in die periode en te wachten op de daadwerkelijke datum van ontvangst. Echter dit is feitelijk een miskenning van artikel 45 lid 1, artikel 31 lid 1 en artikel 32 lid 2. Waarom? De wet is er heel duidelijk over, schatten van inkomsten is niet toegestaan, men dient met ontvangen bedragen te rekenen.

De tweede berekening gaat dus over de periode van verworvenheid, meestal het fiscaal genietingsmoment. De periode van verworvenheid is van belang om te kunnen berekenen hoeveel heffingskorting er is benut in de voorliggende voorziening en hoeveel onbenutte heffingskorting het college in diezelfde periode kan benutten om de netto bijstand te brutoeren, dit uiteraard per kalendermaand en per individu, zoals gesteld in de Rekenregels en handleiding loonheffing over bijstandsuitkeringen, van de Belastingdienst.

Echter zijn de bruto gegevens van de vorige maand reeds doorgegeven aan de polisadministratie. Doordat je dus achteraf wijzigingen in de vorige maand aanbrengt dient er opnieuw over die maand de bruto gegevens verstrekt te worden aan de polisadministratie. Het inkomen van die vorige maand is fiscaal gezien gezakt. Het bruto in de polisadministratie is in die maand dus te hoog. Geen gemeente herstelt de gegevens ten behoeve van de polisadministratie. Dit heeft dus fiscale gevolgen.

**WAAROM HEBBEN WE NOG
WETTEN EN REGELS**

**ALS DE PERSOONLIJKE MENING VAN
EEN GEMEENTELIJK AMBTENAAR
VOORLIGGEND IS**

5. Fiscaal genietingsmoment

Het fiscale genietingsmoment, het moment dat inkomsten fiscaal meetellen voor de inkomstenbelasting/loonheffing.

Bij salaris uit werk is dit veelal de periode van verworvenheid, de datum van ontvangst kan zelfs in de eerste twee weken van het nieuwe jaar liggen terwijl het inkomen toch fiscaal wordt toebedeeld aan het vorige jaar.

Bij inkomsten vanuit het UWV en met name de WW, dan werkt dit net even anders. De periode van verworvenheid is december, maar de periode van uitbetalen is op zijn vroegst januari. Bij dit inkomen is het fiscale genietingsmoment het nieuwe jaar en niet het oude jaar.

Wat gebeurt er nu fiscaal?

De gemeente verrekent intern, in de back-end, boekhoudkundig de WW ontvangen in januari met december van het vorige jaar. Technisch gezien zou dus de netto bijstand in december moeten dalen en daaruit vloeit een lagere bruto jaaropgave. Maar gemeenten willen de jaaropgave niet aanpassen. De jaaropgave van de gemeente is dus te hoog met betrekking tot het vorige jaar.

De jaaropgave in het nieuwe jaar zal wederom te hoog zijn, gezien het UWV de WW verworven in december, fiscaal uitbetaald in januari, meetelt met het nieuwe jaar.

Dit heeft dus negatieve gevolgen voor het belastbaar jaarinkomen en de toeslagen e.d.

Oplossing:

Niet in januari de jaaropgave uitdraaien van de bijstand, maar doe dit eind februari, zodat alle verrekeningen in het vorige jaar verwerkt zijn. En kijk even goed waar de inkomsten vandaan komen om het fiscaal genietingsmoment goed te verwerken rond de jaarwisseling daar waar het gaat om salaris en uitkeringen. Dit mag overigens gewoon van de huidige wet. Daarnaast stelt de Belastingdienst reeds dat indien een jaaropgave niet correct is opgesteld, dit herzien moet worden.

6. 10% regeling toeslagen.

De 10% regeling toeslagen is een regeling dat indien de verlatende partner een inkomensstijging heeft van meer dan 10% bruto, er opnieuw door de Belastingdienst afdeling toeslagen een berekening wordt gemaakt. Feitelijk berekenen ze dan het jaar alsof er geen gewijzigde omstandigheden hebben plaatsgevonden. Dit scheelt terugvordering toeslagen. Want bij het niet toepassen van de 10% regeling telt de belastingdienst het fiscale inkomen van beide partners, ondanks het niet meer samenwonen, bij elkaar op.

De Belastingdienst heeft dan wel van uitkeringsgerechtigden individuele uitkeringsspecificaties per maand nodig met daarop vermeld het bruto maandbedrag.

Helaas bestaan deze niet, een alleenstaande ziet over het algemeen enkel het netto per maand. Samenwonenden krijgen een cumulatief met daarop enkel het netto. De bewijslast ligt in het kader van de AWIR volledig bij de uitkeringsgerechtigde. Hoe dan?

Staatssecretaris A. van Huffelen heeft hier al Kamervragen over beantwoord, echter is er verder niks veranderd. Dit terwijl de oplossing niet ingewikkeld is. Voer de huidige Participatiewet correct uit, dit per individu per maand.

7. Normenbrief artikel 11, 12 en 13 forfaitair vakantiegeld.

De minister stelt dat zij het heel erg vindt dat mensen onder de bijstandsnorm per maand terechtkomen of tekort gedaan worden. Dan dient er serieus naar de werkwijze van forfaitair berekend vakantiegeld gekeken te worden. Mensen kunnen daadwerkelijk tekort gedaan worden.

Als voorbeeld: netto inkomen € 894,=. Volgens de rekenregels forfaitaire vakantiereservering: $8\% \times \text{netto inkomen} - \text{€ } 4,98$ is € 66,54 forfaitair vakantiegeld uit werk.

Bij een inkomen van € 891,= is de formule $5,7\% \times \text{netto inkomen}$ is € 50,78. 3 euro netto inkomen meer levert een verschil op van € 15,76 x 12 maanden is € 189,12 in het nadeel van de bijstandsgerechtigde. Dat vinden wij veel geld. (percentages uit de normenbrief januari 2023)

Kan dit nu niet anders door bijvoorbeeld normenbrief artikel 11, 12 en 13 te wijzigen naar 1 formule.

8% van het bruto salaris/inkomen minus 36,93% inkomstenbelasting. (percentage 2023) Zo doe je niemand te kort. Het kan dan zijn dat de bijstandsgerechtigde met een voorliggende voorziening dan netto meer overhoudt op jaarbasis dan een bijstandsgerechtigde zonder voorliggende voorziening. Dit komt door de arbeidskorting. Een minimale beloning voor het hebben van een voorliggende voorziening. We spreken hier namelijk over een maximaal voordeel van 60 euro op jaarbasis bij een alleenstaande in de bijstand met een voorliggende voorziening uit werk! Dat is wenselijker dan door de voorliggende voorziening 189 euro onder bijstandsniveau belanden.

AANVULLENDE PWET-UITKERING?

VAKANTIEGELD VAN UW BAAS?

**GEFELICITEERD,
U BETAALT MEE AAN EEN WELVERDIENDE VAKANTIE
VOOR UW CONSULENT**

8. Kostendelersnorm:

Artikel 19 lid 2 PW. De hoogte van de algemene bijstand is het verschil tussen het inkomen en de bijstandsnorm.

Artikel 22a. Kostendelersnorm 2 De norm voor gehuwden, op wie het eerste lid van toepassing is, is gelijk aan de som van de normen, bedoeld in dat lid, die voor ieder van de rechthebbende echtgenoten afzonderlijk van toepassing is.

9. Brandbrief, kostendelersnorm.

Zwolle, 23 mei 2023
Participatiewet

Aanvullende bijstand boven de kostendelersnorm? Doe het niet!

Zoals inmiddels bekend heeft Nederland er een probleem bij, een probleem dat is ontstaan toen de kostendelersnorm werd ingevoerd en de overdraagbaarheid van de algemene heffingskorting werd afgeschaft. Een jaar later kwamen de problemen aan het licht en het Ministerie van SZW ondernam actie. Dat wil zeggen met betrekking tot de Participatiewet.

Wat is het probleem?

Het bruto jaarinkomen van stellen in de bijstand waarvan een der partners een voorliggende voorziening (eigen inkomen) heeft, kan torenhoog worden. Denk daarbij aan Wajong, WW, WIA, ziektewet en mindere mate door inkomsten uit werk of overige belastbare inkomsten. Dit kan enorme gevolgen hebben voor de toeslagen als huurtoeslag, zorgtoeslag, kindgebonden budget en andere voorzieningen waarbij het bruto jaarinkomen als uitgangspunt wordt gezien. Het bruto wordt zo hoog omdat er enerzijds geen arbeidskorting van toepassing is op uitkeringen waardoor het netto lager wordt. Anderzijds is het de gelijke verdeling over beide partners van de aanvullende bijstandsuitkering waardoor de partner met voorliggende voorziening fiscaal gezien een veel hoger bruto inkomen heeft dan de partner zonder voorliggende voorziening.

Hoe dan?

De bijstand is een netto gegarandeerde uitkering en vult aan tot het sociaal minimum, daarbovenop komen de toeslagen. De bijstand is gerelateerd aan het netto wettelijk minimumloon. De bijstand wordt achteraf gebruteerd. Dat betekent dat het bruto van de bijstand individueel pas bekend is bij de belanghebbende als de jaaropgave is ontvangen. De eerste elf maanden wordt er forfaitair belasting afgedragen en dit is eigenlijk altijd te veel. In de laatste maand van het jaar wordt dit gecorrigeerd. Bijstandsgerechtigden krijgen specificaties waarop enkel het netto en de verrekening van eventuele inkomsten vermeld staan. Bij samenwonenden is het een cumulatief van beiden samen. Sommige gemeenten vermelden wel het forfaitaire bruto en/of premie zvw op de specificatie maar hieraan kunnen geen rechten worden ontleend omdat het hier gaat om forfaitaire bedragen. Welke overigens per maand wel forfaitair per individu worden doorgegeven als feitelijke juiste bedragen per maand aan de polisadministratie en Belastingdienst.

Bij samenwonenden wordt de aanvullende bijstand fiscaal gelijk aan beide partners toebedeeld en hier gaat het dan ook fout indien een van de partners een voorliggende voorziening heeft.

Ik geef als voorbeeld een stel waarbij een partner een Wajong Uitkering ontvangt omdat dit het duidelijkst is. Wajong is pakweg 70% van het wettelijk minimumloon. De andere partner heeft geen inkomen, samen krijgen ze nog een aanvulling van 30% van het wettelijk minimumloon vanuit de participatiewet. Samen is dat 100% gehuwdennorm, individueel dus 2 x 50% kostendelersnorm. Deze 30% wordt momenteel verdeeld over beide partners. Partner A krijgt 15% en partner B ook 15%.

Maar partner A had met 70% netto reeds meer dan zijn kostendelersnorm van 50% en krijgt er nog eens 15% netto bij. Daarmee komt Partner A dus 35% boven zijn eigen kostendelersnorm van 50% uit. Partner B heeft enkel bijstand en ontvangt slechts 15% van de gehuwdennorm. Dat betekent dus dat partner A fiscaal gezien een inkomen heeft van 85% netto van de gehuwdennorm en partner B 15% netto.

Algemene heffingskorting

De algemene heffingskorting is volgens de belastingregels enkel op één inkomen toe te passen. Gemeenten mogen de onbenutte algemene heffingskorting alsnog benutten en toepassen op de aanvullende bijstand. Tevens verplicht de Participatiewet de bijstandsgerechtigde de algemene heffingskorting toe te passen op de voorliggende voorziening.

Terug naar het stel met Wajong en aanvullende bijstand.

Partner A heeft de algemene heffingskorting toegepast op de Wajong, geheel correct. De algemene heffingskorting wordt volledig benut. Dat betekent dat de 15% aanvullende bijstand maximaal wordt belast.

Partner B heeft enkel die 15% bijstand, dat is niet voldoende om de algemene heffingskorting volledig te benutten. Tevens is het restant algemene heffingskorting ook niet over te dragen aan de partner die wel voldoende belasting betaalt. Het restant algemene heffingskorting gaat verloren.

Bij partner A wordt het bruto jaarinkomen torenhoog, bij partner B staat in deze situatie de netto bijstand gelijk aan het bruto. Partner B draagt dus op dat moment geen loonheffing af over de bijstandsuitkering.

Een stel in de bijstand zonder voorliggende voorziening heeft een bruto jaarinkomen van 22.762 euro. (Dit is een schatting van de rijksoverheid voor het jaar 2023, de bruto bijstand is immers pas bekend na het maken van de jaarpoging!) Bij een stel waarvan één der partners een voorliggende voorziening heeft, kan het bruto oplopen tot ruim boven de 28.000 euro terwijl het netto niet boven bijstandsniveau komt. Niet moeilijk te raden dat dit toeslagen gaat kosten. Door de vermindering van de toeslagen komt het stel met een voorliggende voorziening onder het sociaal minimum. Beslist een onwenselijke situatie.

De oplossing

De eerste oplossing van dit probleem op gemeenteniveau is niet moeilijk en het ministerie van SZW heeft die oplossing dan ook gegeven in artikel 24 Participatiewet, de niet rechthebbende partner. Hierin staat de volgende werkwijze benoemd.

Indien een der partners een voorliggende voorziening heeft die hoger is dan de kostendelersnorm van 50% van de norm samenwonenden, is hij niet-rechthebbende partner. Deze partner krijgt dan geen aanvullende bijstand.

De voorliggende voorziening wordt uiteraard wel meegenomen in de berekening van de aanvullende bijstand voor de partner zonder voorliggende voorziening.

In het voorbeeld Wajong zou de aanvullende bijstand, 30% wml, in z'n geheel naar de partner zonder voorliggende voorziening moeten gaan. Partner A benut de volledige algemene heffingskorting bij de Wajong. De gemeente kan de algemene heffingskorting van partner B toepassen op de gehele aanvullende bijstand, wel afhankelijk van de hoogte van de aanvullende bijstand. Er zal wel een groot gedeelte onbenutte algemene heffingskorting overblijven, dit is een keuze van de politiek gezien de individuele fiscale benadering van inkomsten.

Ministerie SZW

In de Memorie van Toelichting omissie artikel 24 PW staat dat een niet rechthebbende partner de partner kan zijn met een voorliggende voorziening. Tevens geeft de MvT aan dat aanvullen boven de kostendelersnorm niet wenselijk is. Het waarom ontbreekt helaas in de MvT, maar het waarom is wel duidelijk in het genoemde voorbeeld. Alles heeft te maken met de individuele benadering van de bijstand en het niet meer overdraagbaar zijn van de algemene heffingskorting (sinds 1 januari 2023 is de arbeidskorting niet meer overdraagbaar).

Centrale Raad van Beroep

In de uitspraak ECLI:NL:CRVB:2022:1952 heeft de rechter bepaald dat samenwonenden die netto op bijstandsniveau zitten maar door een hoog bruto minder recht hebben op toeslagen, aangevuld moeten worden tot het niveau van samenwonenden in de bijstand plus bijbehorende toeslagen. De rechter heeft bepaald dat dit de algemene bijstand moet zijn maar dat is niet correct. De bijstand is immers belastbaar inkomen waardoor het bruto nog hoger wordt. Dit moet uit de bijzondere bijstand die niet belast is. Toeslagen zijn tenslotte ook onbelast. Tevens dient de gemeente artikel 18 lid 1 PW in acht te nemen en dat komt erop neer dat de bijstand moet worden afgestemd op de omstandigheden, mogelijkheden en middelen van betrokkenen.

We hebben het probleem samenwonend, voorliggende voorziening en verdeling aanvullende bijstand voorgelegd aan het Ministerie van SZW en de reactie loog er niet om: "Doen gemeenten dit nog steeds fout?"

Winwin

Indien gemeenten de partner met een voorliggende voorziening die boven zijn kostendelersnorm ligt, niet zou aanvullen, heeft dat tenminste de volgende voordelen.

Het bruto jaarinkomen van de samenwonenden wordt lager en dat is gunstiger voor de toeslagen.

De gemeente hoeft zo minder loonheffing af te dragen, omdat de algemene heffingskorting van de partner zonder voorliggende voorziening meer benut, zo niet volledig benut kan worden.

Er ontstaat zo ook een kleiner tekort aan toeslagen zoals bijvoorbeeld de huurtoeslag, zorgtoeslag en kindgebonden budget, die gemeenten zouden moeten aanvullen op basis van de uitspraak, indien betrokkenen een totaal aan netto inkomsten en toeslagen onder het sociaal minimum ontvangen.

Dat betekent dat gemeenten hier al jaren op hadden kunnen besparen!
En in dure tijden is elke euro welkom, lijkt mij.
De belastingdienst zal minder leuk vinden maar die vinden wij niet zielig. De vraag is wel waarom gemeenten dit deel van de wet niet correct uitvoeren en wij in juridische procedures omtrent artikel 24 steevast tegen een muur aan lopen. Onwil? Bang om toe te geven dat er iets niet goed gedaan is? Bang voor gezichtsverlies? Allemaal nergens voor nodig. Fouten maken is menselijk. Herstellen, sorry zeggen en beloven dat je het voortaan goed zult doen.

NOTE: Voor de leesbaarheid zijn meerdere conflicterende situaties buiten beschouwing gelaten, gezien deze ook opgelost worden bij een juiste individuele inkomstenverrekening en toedeling per maand van netto naar bruto. Voor vragen zijn wij bereid om toelichting te geven op de gehele materie van inkomstenverrekening, fiscaliteiten en toeslagen.

Wat zegt de herziene Memorie van Toelichting hierover?

**Memorie van Toelichting:
Artikel 24 Afwijking norm gehuwden**

Memorie van toelichting 2016
<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-34273-3.html>

2.5.3. Niet-rechthebbende partner

*Tevens dient middels dit wetsvoorstel een **omissie** in artikel 24 te worden gecorrigeerd. Artikel 24 betreft de norm voor de rechthebbende echtgenoot, in het geval dat de partner geen recht op algemene bijstand heeft. **Met deze norm wordt voorkomen dat indirect tevens bijstand wordt verleend aan de niet-rechthebbende partner. Per abuis was de norm nog niet in overeenstemming gebracht met het principe van de kostendelersnorm, ondanks dat dit wel al in de memorie van toelichting van de Wet WWB maatregelen was aangegeven.** Ook was de huidige wettekst onduidelijk, omdat twee artikelen van toepassing konden zijn. Met deze wijziging krijgt de rechthebbende gehuwde in plaats van een alleenstaande norm van 70% een norm van 50% van de gehuwdennorm die voor hem zou gelden als hij gehuwd zou zijn met een rechthebbende echtgenoot van zijn leeftijd. Dit geldt ook voor gehuwden waarvan de partner studeert en daardoor niet rechthebbend is. Het principe dat gehuwden samen één bijstandssubject vormen, er sprake is van zorg voor elkaar en men bij uitstek de kosten kan delen, prevaleert boven de uitzondering van studenten die met de kostendelersnorm is geïntroduceerd. Dit principe geldt ook als sprake is van gehuwden met een studerende partner en kostendelende medebewoners. Dit wordt in de wet verduidelijkt doordat de partner van 21 jaar en ouder altijd meetelt voor de hoogte van de bijstand gehuwde, ook in de situatie dat de partner studeert.*

*De individuele situatie van gehuwden met een niet-rechthebbende partner kan onderling sterk verschillen. **Een niet-rechthebbende partner kan bijvoorbeeld de partner zijn die aanspraak heeft op een voorliggende voorziening, die langdurig in het buitenland verblijft, geniet van onbetaald verlof of de verplichtingen op grond van de Participatiewet niet wil nakomen (indien de partner jonger dan 27 jaar is).** Opmerking: het bovenstaande gaat dus over samenwonenden. Tevens kan een situatie ontstaan van duurzaam gescheiden leven. Dit maakt dat bij toepassing van artikel 24 altijd goed gekeken moet*

worden naar de individuele situatie. Indien nodig heeft het college op basis van artikel 18 de mogelijkheid om in individuele gevallen de algemene bijstand af te stemmen op de omstandigheden, mogelijkheden en middelen van de belanghebbende. **Voorts is van belang dat artikel 32, derde lid bepaalt dat het inkomen van de partner zonder bijstandsrecht relevant kan zijn voor het recht op en de hoogte van de bijstandsuitkering van de rechthebbende echtgenoot.** Indien de wijziging van artikel 24 leidt tot een lagere uitkering voor de belanghebbende, is hiervoor overgangsrecht van zes maanden geregeld.

De budgettaire gevolgen van de wijzigingen van de kostendelersnorm in de Participatiewet zijn nihil, aangezien het hier een reparatie van wetstechnische omissies betreft. **Daar het een onbedoeld effect betreft, was dit niet in de oorspronkelijke berekeningen betrokken. De oorspronkelijk bedoelde situatie wordt hiermee dus hersteld.**

Waarom wordt dit niet uitgevoerd??

Het gevolg is namelijk dat de individuele bijstandsgerechtigde aangetast kan worden in zijn eigendomsrecht met betrekking tot zijn deel van de bijstandsuitkering. Het EVRM heeft daar iets van gevonden met betrekking tot de AOW. In het kort: vroeger werd de AOW van echtelieden standaard op de bankrekening van de man gestort. De vrouw moest maar zien hoe ze aan haar deel van de AOW kwam. Het Europees hof heeft bepaald dat de AOW aan de vrouw persoonlijk moest worden betaald en op verzoek kan het op een bankrekening.

Eigendomsrecht

Kamerstuk 33801, nr3

8. Overgangsrecht

Volgens artikel 1 van het Eerste Protocol bij het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) heeft eenieder recht op het ongestoord genot van zijn eigendom en zal aan niemand zijn eigendom worden ontnomen behalve in het algemeen belang en onder de voorwaarden voorzien in de wet en in de algemene beginselen van internationaal recht. Genoemd artikel geeft verder onder meer aan dat deze bepalingen echter op geen enkele wijze het recht aantasten dat een Staat heeft om de wetten toe te passen, die hij noodzakelijk oordeelt om het gebruik van eigendom te reguleren in overeenstemming met het algemeen belang.

Krachtens jurisprudentie van het Europese Hof van de rechten voor de mens dienen uit de wet voortvloeiende sociale zekerheidsrechten te worden beschouwd als eigendomsrechten waarop het Eerste protocol bij het EVRM van toepassing is. Dit betekent dat het inbreuk maken op opeisbare uitkeringsrechten (reeds toegekende uitkeringen) alleen is toegestaan indien aan een aantal voorwaarden is voldaan. Bedoeld artikel 1 stelt aan de inbreuk op een bestaand uitkeringsrecht, naast het vereiste dat deze bij wet moet plaatsvinden, de voorwaarde dat er een evenwichtige afweging plaats moet vinden tussen het algemeen belang dat met de maatregel wordt gediend en de vereisten die voortvloeien uit het ingeroepen fundamentele recht en dat er een redelijke proportionaliteit relatie bestaat tussen de gekozen middelen en het beoogde doel. Aan de Staat komt een ruime beoordelingsmarge toe bij de hantering van die criteria.

Dit geldt dan dus ook voor alle uitkeringen, inclusief de bijstandsuitkering.

Op de volgende pagina's twee schema's waarbij op de pagina links wordt aangegeven hoe de wet nu foutief wordt uitgevoerd in rood en groen is zoals de verdeling van de aanvullende bijstand samenwonenden met een voorliggende voorziening per individu zou moeten. Het gaat hierbij om de netto bedragen, bij de bijstand wordt immers netto met netto verrekend.

Voor het bruteren van de netto bijstand is van belang te berekenen hoeveel algemene heffingskorting het college mag benutten. Dit moet zowel per maand als ook op jaarbasis voor de jaaropgave. Waarbij het van belang is dat bij de jaaropgave eerst wordt berekend wat de fiscale ruimte aangaande de heffingskortingen, waarbij de werkwijze van de belastingdienst gevolgd dient te worden. De belastingdienst hanteert een andere volgorde: eerst de arbeidskorting berekenen, vervolgens de algemene heffingskorting. Pas dan is bekend of en hoeveel algemene heffingskorting het college nog mag toepassen op de aanvullende bijstand. Hier volgt dat het college verplicht 13 fiscale berekeningen te maken, 12 maanden plus de jaaropgave. Bij samenwonenden komt dat uit op 26 berekeningen. Per individu 13 berekeningen.

Het schema op de pagina rechts geeft aan hoeveel de besparing voor de gemeente zou zijn indien ze artikel 24 en de Memorie van Toelichting correct zou uitvoeren bij een combinatie Wajong en aanvullende bijstandsuitkering.

Kostendelersnorm samenwonend / gehuwd artikel 24

Per maand vaststellen

(aanvullende) bijstand
voorliggende voorziening
FOUT (aanvullende) bijstand

individu 1

individu 2

individu 1

individu 2

100 %
gehele
bijstand
naar
gezinshoofd

50%

50%

20%
30%

50%

35 %
30 %

35 %

10%
40%

30%
20%

20 %
40 %

20 %
20 %

70%
niet
rechthebbende
partner

30%

15 %
70%
niet
rechthebbende
partner

15 %

jaaropgaven 2022				
	Premie ZVW	Fiscaalloon	Loonheffing	Nettoloon/uitkering
meneer				
UWV Wajong	1.064	15.767	2.181	13.586
Gemeente bijstand	277	4.098	1.520	2.578
mevrouw				
Gemeente bijstand	175	2.579	0	2.579
	1.516	22.444	3.701	18.743
	Premie ZVW	Fiscaalloon	Loonheffing	Nettoloon/uitkering
meneer				
UWV Wajong	1.064	15.767	2.181	13.586
mevrouw				
Gemeente bijstand	348	5.158	0	5.158
	1.412	20.925	2.181	18.744
loonheffing = (netto bijstand - Q) x E - Q				
loonheffing = (netto bijstand - Algemene Heffingskorting) x E - Algemene Heffingskorting				
loonheffing = (5158 - 2888) x 58,91% - 2888				
loonheffing = 2270 x 58,91 - 2888				
loonheffing = 1337,26 - 2888				
loonheffing = -1550,73				
loonheffing = nul				
bruto = netto + loonheffing				
premie ZVW = bruto x 6,75%				
Gemeente bijstand Meneer	277	4.098	1.520	2.578
Gemeente bijstand Mevrouw	175	2.579	0	2.579
	452	6.677	1.520	5.157
Gemeente bijstand Mevrouw	348	5.158	0	5.158
Verschil	104	1.519	1.520	-1
Besparing gemeente	104 plus 1520 =	1.624 euro		
Verlaging bruto belastbaar inkomen		1.520 euro		

10. Een case, kleine voorliggende voorziening

In de volgende schema's een case waarbij een persoon van een samenwonend stel een voorliggende voorziening heeft van 200 euro netto. In schema 1 zoals het college meent dat het verrekend dient te worden. In schema 2 de verrekening volgens de participatiewet en cliënt. Dat dit gevolgen heeft voor het bruto jaarinkomen van de samenwonenden afzonderlijk, is een logisch gevolg.

Deze case staat eind augustus op de rol bij de rechtbank.

Omschrijving	Individu 1			Individu 2		
	Basis (€)	Plus (€)	Min (€)	Basis (€)	Plus (€)	Min (€)
Basis gehuwd beide => 21		787,02			787,02	
Inkomsten zelfst. (tlv vt)				100,00		
Inkomsten zelfst. (tlv vt)	100,00					
Tot. inkomsten(incl. VT) (**)			100,00			100,00
Reservering vakantiegeld			34,35			34,35
Netto uitkering		652,67			652,67	
Uit te betalen bedrag		652,67			652,67	

Omschrijving	Individu 1			Individu 2			Totaal
	Basis (€)	Plus (€)	Min (€)	Basis (€)	Plus (€)	Min (€)	
Kostendelersnorm 50%		787,02			787,02		1574,03
Inkomsten zelfst. (tlv vt)				0,00			
Inkomsten zelfst. (tlv vt)	200,00						
Tot. inkomsten(incl. VT)			200,00			0,00	200,00
Reservering vakantiegeld			29,35			39,35	68,70
Netto uitkering		557,67			747,67		1305,33
Uit te betalen bedrag		557,67			747,67		1305,33

11. Bijstand individueel en de kostendelersnorm

De bijstand dient individueel per maand berekend en betaald te worden. In participatiewet wordt steeds gesproken over het individu maar zodra het gaat om bijstandsgerechtigden die samenwonen, worden deze personen als geheel gezien, door colleges. Dit is ten eerste niet correct en ten tweede volstrekt onwenselijk. Onder het kopje fiscaal komen we daar nog op terug. Samenwonen wordt bestraft in dit land! Kostendelersnorm die niet alleen op bijstand zit maar ook op de zorgtoeslag, huurtoeslag en kindgebonden budget. De kosten die werkelijk gedeeld kunnen worden, zijn maar heel beperkt: huur, internet, vast recht GLW. De overige kosten worden hoger. De boodschappen worden niet goedkoper als je samenwoont. Verbruik water en energie verdubbelt. Gemeentelijke belastingen, waterschapsbelastingen etc. worden hoger als je samenwoont. De zorgverzekering is individueel, waarom is de zorgtoeslag dat niet?

Uit de schema's op de vorige pagina kun je afleiden dat individu 1 boven zijn kostendelersnorm van 50% komt terwijl individu 2 eronder komt. Daarmee komt individu 2 dus tekort en is deze persoon in zijn eigendomsrecht aangetast.

Jonggehandicaptenkorting niet vrijgelaten!

De Wajonger die samenwonend is en een aanvullende bijstandsuitkering krijgt. Ging al fiscaal de mist in, doordat gemeenten artikel 24 Participatiewet niet erkennen. Een niet rechthebbende partner kan iemand zijn met een voorliggende voorziening.

Maar als gemeenten dan ook nog de jonggehandicaptenkorting op basis van artikel 31 lid 2 sub c "vergeten" vrij te laten, dan verrekenen die gemeenten onterecht ca. € 600,- netto met de aanvullende bijstandsuitkering en tasten daarmee onrechtmatig het eigendomsrecht aan van de rechthebbende partner. Wordt deze "vergissing" vaker gemaakt door gemeenten? Wij vermoeden van wel.

12. De fiscale kant van de Participatiewet

Het verbaast ons iedere keer weer dat er rechters zijn die denken dat er geen belasting betaald wordt over de bijstandsuitkering! Artikel 19 lid 4 is hier toch duidelijk over?

Artikel 19, lid 4.

De algemene bijstand wordt verhoogd met de loonbelasting en premies volksverzekeringen waarvoor de gemeente de bijstand verleent, krachtens de Wet op de loonbelasting 1964 inhoudingsplichtige is.

De gemeente kun je op grond van dit artikel gelijkstellen met een werkgever. Bijstandsgerechtigden kunnen wel in de problemen komen met de belastingdienst toeslagen waarbij de belastingdienst stelt dat de burger bewijst aan de hand van loonstroken en dergelijke. Daar ligt een probleem als het gaat om de bijstand. Op de specificaties staat meestal enkel het netto vermeld en als er al loonheffing op staat, is dat niet het werkelijk berekende bedrag maar een forfaitaire schatting. Aan het eind van het kalenderjaar wordt dit gecorrigeerd maar je kunt geen rechten ontlenen aan de vermelde loonheffingen of premie ZVW. Het is de belastingdienst zelf die dit veroorzaakt

heeft omdat er in de rekenregels brutering bijstandsuitkeringen, samengesteld door de belastingdienst, staat dat gemeenten geen loonstaten hoeven bij te houden. Het college hoeft dus niet maandelijks te berekenen wat de loonheffing is, de benutte algemene heffingskorting etc. Echter, als er sprake is van een voorliggende voorziening op de bijstandsuitkering, moet het college dit wel. Maar het gebeurt niet! De bedragen vermeld in de polisadministratie met betrekking tot de bijstand, zijn dus niet correct. Ook hier maakt het college pas aan het eind van het jaar de rekening op. Waarom berekent de gemeente niet het correcte bruto per maand? We zijn er nog niet achter.

Uit: **Rekenregels en handleiding loonheffingen over bijstandsuitkeringen**

3.1 Verzelfstandiging van uitkeringsrechten

In gevallen waarin bijstand wordt verstrekt aan gehuwden en daarmee gelijkgestelden, bestaat voor beide partners een gelijke aanspraak op de (aanvullende) bijstand. Hierbij is niet van belang aan wie van de partners de bijstand wordt uitbetaald. Dit betekent dat voor het bepalen van de loonheffingen het rekenvoorschrift voor elk van de partners moet worden toegepast. Deze individuele benadering geldt ook voor de definitieve vaststelling na afloop van het kalenderjaar. Daarbij moet de loonheffingskorting (en het eventueel al gebruikte deel daarvan) per partner berekend worden.

U moet voor ieder van de partners de werknemersgegevens leveren bij de aangifte loonheffingen. Verder moet u na afloop van het kalenderjaar aan elke partner afzonderlijk een jaaropgave verstrekken van de verleende bijstand.

Op het moment dat er wat wijzigt in bijvoorbeeld de samenstelling van het huishouden, met name van samenwonend naar alleenstaand gedurende het kalenderjaar, kan dit grote gevolgen hebben voor de toeslagen. Meestal komt dat neer op een vordering van de belastingdienst toeslagen.

Een van de grootste geheimen in dit land is het bruto van de bijstand terwijl je nou juist voor heel veel inkomensafhankelijke regelingen je bruto jaarinkomen moet opgeven. Zeker als je vanuit de bijstand gaat werken en je inkomen stijgt, moet je weten wat je bruto jaarinkomen ongeveer wordt. Uit de specificaties is dit niet af te leiden, tenzij je goed kunt rekenen en de formule brutering bijstand begrijpt. En je moet weten hoeveel algemene heffingskorting het college gaat toepassen. In 99% van de gevallen leidt van bijstand naar betaald werk tot een rekening van de belastingdienst. De rekening die de burger moet betalen. In bezwaar bij de belastingdienst? Dat win je nooit want je kunt niets aantonen en de rechter heeft er geen verstand van. De gemeente wast de handjes in onschuld, zal hooguit roepen dat het vervelend is maar dat zij er ook niets aan kunnen doen.

Jaaropgave

Na afloop van het kalenderjaar verstrekt het college een jaaropgave. Bij samenwonenden krijgt ieder individu z'n eigen jaaropgave maar de jaaropgaven zijn wel identiek. Ook als een der partners een voorliggende voorziening heeft.

De jaaropgave kun je narekenen door de loonheffing van het bruto af te trekken, dan heb je het netto. Je telt alle uitgekeerde netto bedragen vermeld op de specificaties bij elkaar op en dan zou de uitkomst gelijk moeten zijn als het bruto min de loonheffing.

Een jaaropgave is niet vatbaar voor bezwaar en beroep! De reden is dat de jaaropgave slechts een optelsom is van eerder vastgestelde bedragen en niet gericht op rechtsgevolg. Maar bij een bijstandsuitkering is het niet te controleren.

Je moet een lange adem hebben en de juiste rechter bij de CRvB treffen om de rechtsgevolgen van een foutieve jaaropgave gecorrigeerd te krijgen. En aan de specificaties kun je geen rechten ontleen. Op deze manier zet je de bijstandsgerechtigde burger compleet klem.

Omzet verrekenen met de uitkering

Je zult maar overige inkomsten hebben en de gemeente zet zich op het standpunt om de omzet inclusief omzetbelasting te verrekenen met de bijstandsuitkering. Zodanig dat de verwervingskosten en zelfs de afdracht omzetbelasting voor eigen rekening en risico zijn, dit terwijl de Participatiewet toch echt stelt dat enkel netto inkomsten verrekend mogen worden na aftrek van inkomstenbelasting en premies. En de af te dragen BTW komt ook voor rekening van de bijstandsgerechtigde. Bij sommige gemeenten kan er dan bijzondere bijstand aangevraagd worden om de BTW te betalen maar ja, de BTW moet direct betaald worden. De aanvraag bijzondere bijstand wordt dan afgewezen omdat de kosten al gemaakt en betaald zijn.

Waarom denken gemeenten en rechters dat de IB2001 niet geldt voor bijstandsgerechtigden?

Wat we in ieder geval zien in bezwaar- en beroepsprocedures waarbij het gaat over bijstand en de fiscale regels, er meestal een ongegrondverklaring of eiser niet onvankelijk is in zijn/haar bezwaar/beroep.

13. Vrijlating giften

De overheid is voornemens een vrijlating toe te kennen van € 1.200,- de vraag gesteld mag worden is dit individueel of per huishouden? Daarnaast is de vraag hoe de uitvoering hierop moet plaatsvinden. Gemeenten zullen willen controleren of een bijstandsgerechtigde niet teveel giften krijgt en daarmee wordt de meldplicht in stand gehouden.

Tevens loop je tegen het volgende aan:

Gemeente: "U heeft teveel giften ontvangen."

Bijstandsgerechtigde: "Ik heb geen giften ontvangen."

Gemeente: "Toon maar aan dat u geen giften heeft ontvangen. "

Hoe dan???

14. De huidige Participatiewet door ons verduidelijkt.

De tekst in **rood** is door ons toegevoegd of gewijzigd.

Artikel 24

Voor gehuwden waarvan een echtgenoot geen recht op algemene bijstand heeft is voor de rechthebbende echtgenoot de norm gelijk aan 50% van de norm die voor hem zou gelden als hij gehuwd zou zijn met een rechthebbende echtgenoot van zijn leeftijd, indien:

Lid 1

- a. de rechthebbende echtgenoot 21 jaar of ouder is en geen kostendelende medebewoners heeft; dan wel
- b. de rechthebbende echtgenoot jonger dan 21 jaar is.

Lid 2

samenwonenden partners met een voorliggende voorziening:

Voor beide partners geldt dat zij individueel aanspraak kunnen maken op hun individuele kostendelersnorm, mits het gezamenlijk inkomen niet boven de som van de kostendelersnorm(en) komt.

Netto inkomsten dienen individueel verrekend te worden, met inachtneming van de rekenregels en handleiding loonheffing over bijstandsuitkeringen, individueel dient de (aanvullende) bijstandsuitkering te worden verstrekt. Dit in verband met het individueel eigendomsrecht.

a. Een niet rechthebbende samenwonende partner kan bijvoorbeeld de partner zijn die aanspraak heeft op een voorliggende voorziening, oftewel een inkomen boven zijn of haar kostendelersnorm.

b. De persoon met een voorliggende voorziening wordt maximaal aangevuld met algemene bijstand tot zijn of haar eigen kostendelersnorm. Aanvullen boven de kostendelersnorm is niet wenselijk, tenzij daar een gegronde reden voor is op basis van artikel 18 lid 1.

c. de voorliggende voorziening dient eerst van de kostendelersnorm van degene die het inkomen heeft verworven te worden afgetrokken en aangevuld te worden tot zijn of haar persoonlijke kostendelersnorm.

d. Voorts is van belang dat artikel 32, derde lid bepaalt dat het inkomen van de niet rechthebbende partner zonder bijstandsrecht relevant kan zijn voor het recht op en de hoogte van de bijstandsuitkering van de rechthebbende partner.

voorbeelden bij 2 samenwonende partners:

50% algemene bijstand en 50% algemene bijstand;

10% eigen netto inkomsten + 40% algemene bijstand en 50% algemene bijstand;

10% eigen netto inkomsten + 40% algemene bijstand en 20% eigen netto inkomsten + 30% algemene bijstand;

70% eigen inkomsten (niet rechthebbende partner) en 30% algemene bijstand

Artikel 31. Middelen

1 Tot de **netto** middelen worden alle **netto** vermogens- en **netto** inkomensbestanddelen gerekend waarover de alleenstaande of het gezin beschikt of redelijkerwijs kan beschikken. Tot de **netto** middelen worden mede gerekend de **netto** middelen die ten behoeve van het levensonderhoud van de belanghebbende door een niet in de bijstand begrepen persoon worden ontvangen. In elk geval behoort tot de middelen de ten aanzien van de alleenstaande of het gezin toepasselijke heffingskorting, bedoeld in hoofdstuk 8 van de Wet inkomstenbelasting 2001, **waarbij het de voorkeur heeft dit toe te passen op het hoogste individuele inkomen.**

2 Niet tot de middelen van de belanghebbende worden gerekend:

a. de **netto** middelen die deze ontvangt ten behoeve van het levensonderhoud van een niet in de bijstand begrepen persoon;

b. kinderbijslag ontvangen ten behoeve van zijn in of buiten Nederland woonachtige kinderen;

c. de jonggehandicaptenkorting;

d. tegemoetkomingen in de zin van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen;

e. eigenwoningbijdrage of een bijzondere bijdrage ontvangen op grond van de Wet bevordering eigenwoningbezit;

f. vergoedingen en tegemoetkomingen, waaronder begrepen de tegemoetkoming ontvangen op grond van artikel 19 van de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten, voor, alsmede de vermindering of teruggave van, loonbelasting of inkomstenbelasting en van premies volksverzekeringen op grond van kosten die niet tot de algemeen noodzakelijke bestaanskosten behoren, tenzij voor deze kosten bijstand wordt verleend;

g. vergoedingen en verstrekkingen als bedoeld in artikel 31, eerste lid, onderdeel f en onderdeel g, van de Wet op de loonbelasting 1964, tenzij voor deze vergoedingen en verstrekkingen bijstand wordt verleend;

h. **netto** inkomsten uit arbeid van de tot zijn last komende kinderen, alsmede door hen ontvangen **netto** uitkeringen inzake werkloosheid en arbeidsongeschiktheid, tenzij het de verlening van bijzondere bijstand betreft voor bijzondere noodzakelijke kosten van het bestaan van die kinderen;

i. rente ontvangen over op grond van artikel 34, tweede lid, onderdelen b en c, niet in aanmerking genomen vermogen en spaargelden;

j. een een- of tweemaalige premie van ten hoogste € 2.934,00 per kalenderjaar, voor zover dit naar het oordeel van het college bijdraagt aan zijn arbeidsinschakeling;

k. een kostenvergoeding voor het verrichten van vrijwilligerswerk van ten hoogste een bij ministeriële regeling vast te stellen bedrag;

l. bij ministeriële regeling aan te wijzen uitkeringen en vergoedingen voor materiële en immateriële schade;

~~m. giften en andere dan de in onderdeel l bedoelde vergoedingen voor materiële en immateriële schade voorzover deze naar het oordeel van het college uit een oogpunt van bijstandsverlening verantwoord zijn;~~

n. **netto** inkomsten uit arbeid tot 25 procent van deze inkomsten, met een maximum van € 246,00 per maand, voor zover hij algemene bijstand ontvangt, waarbij voor een persoon die de pensioengerechtigde leeftijd nog niet heeft bereikt geldt dat die inkomsten gedurende ten hoogste zes maanden, **welke niet aaneengesloten behoeven te zijn in een periode van maximaal 1 jaar**, niet tot de middelen worden gerekend en dat dit naar het oordeel van het college moet bijdragen aan zijn arbeidsinschakeling, **de belanghebbende dient vooraf actief geïnformeerd te worden over deze mogelijkheid van vrijlating en de eventuele fiscale gevolgen daarvan, waarbij de uiteindelijke keuze tot aanvraag bij de belanghebbende ligt;**

o. de eenmalige energietoeslag, bedoeld in artikel 35, vierde lid;

p. een tegemoetkoming als bedoeld in artikel 29a van de Algemene nabestaandenwet;

q. een uitkering als bedoeld in artikel 118a, eerste lid, van de Zorgverzekeringswet of een tegemoetkoming als bedoeld in artikel 2:52 of 3:10 van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten;

r. **netto** inkomsten uit arbeid van een alleenstaande ouder tot 12,5 procent van deze inkomsten, met een maximum van € 153,38 per maand, gedurende een aaneengesloten periode van maximaal 30 maanden, voor zover hij algemene bijstand ontvangt en onderdeel y, z of aa niet van toepassing is, ingeval. **De belanghebbende dient vooraf actief geïnformeerd te worden over deze mogelijkheid van vrijlating en de eventuele fiscale gevolgen daarvan, waarbij de uiteindelijke keuze tot aanvraag bij de belanghebbende ligt;**

1°. hij de volledige zorg heeft voor een tot zijn last komend kind tot 12 jaar,

2°. de periode van zes maanden, bedoeld in onderdeel n, is verstreken, en

3°. dit volgens het college bijdraagt aan zijn arbeidsinschakeling;

s. een vergoeding als bedoeld in artikel 18 van de Wet inburgering zoals dit luidde voor de inwerkingtreding van het bij koninklijke boodschap van 14 november 2011 ingediende voorstel van wet tot wijziging van de Wet inburgering en enkele andere wetten in verband met de versterking van de eigen verantwoordelijkheid van de inburgeringsplichtige (33 086), nadat dat voorstel tot wet is verheven voorzover deze niet een vergoeding is als bedoeld in onderdeel f;

t. tegemoetkomingen op grond van de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten, artikel 63a van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen, artikel 65l van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, artikel 67i van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen, artikel 3:75 van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten of artikel 24 van de

Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten, zoals dat op 31 december 2013 luidde;

u. hetgeen een mantelzorger op grond van het bepaalde bij of krachtens artikel 2.1.6 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 als blijk van waardering ontvangt;

v. een uitkering tot levensonderhoud op grond van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek die de belanghebbende jonger dan 21 jaar van zijn ouder of ouders ontvangt, voor zover deze uitkering op grond van artikel 12 reeds in aanmerking is genomen bij de vaststelling van het recht op bijzondere bijstand;

w. het vrijgelaten deel van de toeslag, uitkering, kinderbijslag of ouderdomspensioen op grond van de artikelen 14h, vijfde lid, van de Toeslagenwet, 27h, vijfde lid, van de Werkloosheidswet, 54a, vijfde lid, van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen, 24a, vijfde lid, van de Wet inkomensvoorziening oudere werklozen, 29h, vijfde lid, van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, 97, vijfde lid, van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen, 45h, vijfde lid, van de Ziektewet, 17h, vijfde lid, van de Algemene Kinderbijslagwet, 45a, vijfde lid, van de Algemene nabestaandenwet, 17j, vijfde lid, van de Algemene Ouderdomswet, 29, zesde lid, van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, en 29, zesde lid, van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen;

x. een inkomensondersteuning als bedoeld in artikel 33a van de Algemene Ouderdomswet;

y. **netto** inkomsten uit arbeid van een persoon die medisch urenbeperkt is tot 15 procent van deze inkomsten uit arbeid, met een maximum van € 155,56 per maand, voor zover hij algemene bijstand ontvangt, tenzij onderdeel n van toepassing is. **De belanghebbende dient vooraf actief geïnformeerd te worden over deze mogelijkheid van vrijlating en de eventuele fiscale gevolgen daarvan, waarbij de uiteindelijke keuze tot aanvraag bij de belanghebbende ligt;**

z. **netto** inkomsten uit een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 10d, eerste of tweede lid, van een persoon die behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie, tot 15 procent van deze inkomsten uit arbeid, met een maximum van € 155,56 per maand, gedurende een periode van twaalf maanden nadat de periode van zes maanden, bedoeld in onderdeel n, is verstreken, voor zover hij algemene bijstand ontvangt, tenzij onderdeel y van toepassing is. **De belanghebbende dient vooraf actief geïnformeerd te worden over deze mogelijkheid van vrijlating en de eventuele fiscale gevolgen daarvan, waarbij de uiteindelijke keuze tot aanvraag bij de belanghebbendeligt.;**

aa. **netto** inkomsten uit een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 10d, eerste of tweede lid, van een persoon die behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie, tot 15 procent van deze inkomsten uit arbeid, met een maximum van € 155,56 per maand, nadat de periode van twaalf maanden, bedoeld in onderdeel z, is verstreken, voor zover hij algemene bijstand ontvangt en het college gelet op de in de persoon gelegen omstandigheden

een uitbreiding van zijn arbeidsomvang niet mogelijk acht. De belanghebbende dient vooraf actief geïnformeerd te worden over deze mogelijkheid van vrijlating en de eventuele fiscale gevolgen daarvan, waarbij de uiteindelijke keuze tot aanvraag bij de belanghebbende ligt.;

ab. verrekenbaar verlies uit ondernemen en verrekenbaar verlies uit werk en wonen, welke opgebouwd zijn voor aanvang bijstand en verrekend door de belastingdienst in een periode van bijstand dienen niet gezien te worden als netto inkomen, maar getoetst te worden aan de vermogensgrens, als artikel 34 vermogen lid 4 a. bij aanvang van de bijstandsverlening niet in aanmerking is genomen op grond van het tweede lid, onderdeel b;

3 De netto middelen worden in aanmerking genomen tot het bedrag dat resteert na aftrek van:

a. de daarover door de belanghebbende verschuldigde loonbelasting of inkomstenbelasting;

b. de daarover door de belanghebbende verschuldigde premies volksverzekeringen dan wel een inhouding die met een of meer van deze premies overeenkomt alsmede de inkomensafhankelijke bijdrage, bedoeld in artikel 43 van de Zorgverzekeringswet;

c. ten laste van de belanghebbende komende verplichte bijdragen ingevolge een pensioenregeling en daarmee vergelijkbare regelingen;

d. andere ten laste van de belanghebbende komende verplichte inhoudingen.

e. de voor de belanghebbende bij overige inkomsten / ondernemen afgedragen omzetbelasting aan de belastingdienst en verwervingskosten, geheel hierbij de wet op de inkomstenbelasting 2001 volgend. Bij netto resultaat na aftrek van inkomstenbelasting en premies volksverzekeringen.

4 Bij ministeriële regeling worden regels gesteld met betrekking tot het in aanmerking nemen van de aanspraak op vakantietoelage over een inkomen.

~~5 Het tweede lid, onderdelen c, j, k, n en r, zijn niet van toepassing op de persoon die jonger is dan 27 jaar, met dien verstande dat onderdeel j wel van toepassing is als het gaat om een persoon jonger dan 27 jaar die behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie.~~

6 Onder het redelijkerwijs kunnen beschikken over netto vermogens- en inkomensbestanddelen, bedoeld in het eerste lid, wordt niet verstaan het op verzoek van het college: Over interne verrekeningen van de belastingdienst is per definitie geen beschikking.

a. indienen door de belanghebbende van een aanvraag tot vervroeging van de ingangsdatum van een ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 1 van de Pensioenwet of artikel 1 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling, zolang de belanghebbende nog niet de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt; of

b. benutten van de mogelijkheid om te beschikken over de waarde van een lijfrente overeenkomstig artikel 15, tweede lid, onderdeel b, alsmede om te beschikken over een waardetoeename van die lijfrente.

Artikel 32. Inkomen

1 Onder **netto** inkomen wordt verstaan de op grond van artikel 31 in aanmerking genomen **netto** middelen voorzover deze:

a. betreffen **netto** inkomsten uit of in verband met arbeid / **overige netto inkomsten**, inkomsten uit vermogen, een premie als bedoeld in artikel 31, tweede lid, onderdeel j, een kostenvergoeding als bedoeld in artikel 31, tweede lid, onderdeel k, inkomsten uit verhuur, onderverhuur of het hebben van een of meer kostgangers, socialezekerheidsuitkeringen, uitkeringen tot levensonderhoud op grond van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, voorlopige teruggave of teruggave van inkomstenbelasting, loonbelasting, premies volksverzekeringen en inkomensafhankelijke bijdragen als bedoeld in artikel 43 van de Zorgverzekeringswet, dan wel naar hun aard met deze inkomsten en uitkeringen overeenkomen; en

b. betrekking hebben op een periode waarover beroep op bijstand wordt gedaan.

c. **verrekenbaar verlies uit ondernemen en verrekenbaar verlies uit werk en wonen zijn geen inkomsten, maar dienen getoetst te worden aan de vermogensgrens, indien zij verworven zijn in een periode voor bijstandsaanvraag en uitbetaald in een periode van bijstand.**

2 **netto** middelen die het karakter hebben van uitgesteld inkomen worden in aanmerking genomen naar de periode waarin deze zijn verworven, **zoals vakantiegeld opgebouwd bij de werkgever. Netto** middelen die het karakter hebben van doorbetaling van inkomen, **zoals wekelijkse, vierwekelijkse of maandelijks netto inkomen, over een periode worden in aanmerking genomen naar de periode waarin deze te gelde kunnen worden gemaakt, dus niet de periode van verworvenheid, zoals sommige gemeenten doen. De uitkering alvast stoppen ondanks dat er GEEN daadwerkelijk ontvangen inkomsten zijn.**

3 Indien een van de (**samenwonende**) gehuwden geen recht op algemene bijstand heeft, wordt zijn **netto** inkomen slechts in aanmerking genomen voor zover het **netto** inkomen van de gehuwden tezamen, met inbegrip van de bijstand die zou worden verleend indien zijn inkomen niet in aanmerking wordt genomen, meer zou bedragen dan de bijstandsnorm voor gehuwden. Voor de vaststelling van het inkomen van de niet-rechthebbende (**samenwonende**) echtgenoot is deze paragraaf van overeenkomstige toepassing.

4 In afwijking van het derde lid wordt, indien de gehuwden gescheiden leven, doch niet duurzaam gescheiden, het inkomen van de niet-rechthebbende echtgenoot slechts in aanmerking genomen voor zover het de bijstandsnorm te boven gaat. **Waarbij op grond van artikel 18 lid 1 altijd maatwerk geleverd moet worden.**

Artikel 34. Vermogen

1 Onder vermogen wordt verstaan:

a. de waarde van de bezittingen waarover de alleenstaande of het gezin beschikt of redelijkerwijs kan beschikken, verminderd met de aanwezige schulden. De waarde van de bezittingen wordt vastgesteld op de waarde in het economische verkeer bij vrije oplevering;

b. **netto** middelen die worden ontvangen in de periode waarover algemene bijstand is toegekend, voorzover deze geen netto inkomen betreffen als bedoeld in de artikelen 32 en 33.

2 Niet als vermogen wordt in aanmerking genomen:

a. bezittingen in natura die naar hun aard en waarde algemeen gebruikelijk zijn dan wel, gelet op de omstandigheden van persoon en gezin, noodzakelijk zijn; **auto?**

b. het bij de aanvang van de bijstand aanwezige vermogen voorzover dit minder bedraagt dan de van toepassing zijnde vermogensgrens, genoemd in het derde lid;

c. spaargelden opgebouwd tijdens de periode waarin bijstand wordt ontvangen;

d. het vermogen gebonden in de woning met bijbehorend erf, bedoeld in artikel 50, eerste lid, voorzover dit minder bedraagt dan € 64.100,00;

e. vergoedingen voor immateriële schade als bedoeld in artikel 31, tweede lid, onderdelen l en m.

f. spaargeld opgebouwd in de voorgaande 2 jaren uit inkomensondersteunende maatregelen, (individuele inkomensvoorslag, participatiefonds etc) voor aanvang bijstand.

3 De in het tweede lid, onderdeel b, bedoelde vermogensgrens is:

a. voor een alleenstaande: € 7.605,00;

b. voor een alleenstaande ouder: € 15.210,00;

c. voor de gehuwden tezamen: € 15.210,00.

4 Het tweede lid is van overeenkomstige toepassing op bezittingen die worden verworven in de periode waarover algemene bijstand is toegekend en op middelen als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, met dien verstande dat de van toepassing zijnde vermogensgrens, bedoeld in het derde lid, daarbij wordt verminderd met het vermogen dat:

a. bij aanvang van de bijstandsverlening niet in aanmerking is genomen op grond van het tweede lid, onderdeel b;

b. tijdens de bijstandsverlening niet in aanmerking is genomen op grond van dit lid.

c. vastgesteld vermogen bij aanvang bijstand of zoals verwoord in lid 4 sub b, kent een intering van 50% van de kostendelersnorm per maand, oftewel bij aanvang bijstand is 6000 euro eigen vermogen en deze teert bij een alleenstaande met een uitkering van 1200 euro per maand met 600 euro in, waarbij het vermogen dus na een periode van 10 maanden nihil is.

Artikel 43. Vaststelling op aanvraag

1 Het college stelt het recht op bijstand op schriftelijke **of mondelinge** aanvraag of, indien een schriftelijke aanvraag niet mogelijk is, ambtshalve vast.

(zie uitspraak ECLI:NL:RBROT:2016:2867 Ïk wil geld")

2 De bijstand wordt door de echtgenoten gezamenlijk aangevraagd dan wel door een van hen met schriftelijke toestemming van de ander. **Maar kan ook individueel aangevraagd worden indien de samenwonende partner een niet rechthebbende partner is, uiteraard kan het inkomen van de niet rechthebbende partner wel relevant zijn daar waar het de kostendelersnorm overstijgt .**

3 Het college stelt het recht op bijstand **individueel** ambtshalve vast indien een van de echtgenoten niet met de aanvraag instemt, doch bijstandsverlening, gezien de belangen van de overige gezinsleden, niettemin geboden is.

~~4 Het college houdt, indien artikel 41, vierde lid, van toepassing is, bij de vaststelling van het recht op algemene bijstand rekening met de houding en gedragingen van de meerderjarige personen die ten tijde van de aanvraag van algemene bijstand jonger dan 27 jaar zijn gedurende de vier weken na de melding, bedoeld in artikel 44.~~

~~5 Indien artikel 41, vierde lid, niet van toepassing is, beoordeelt het college in ieder geval de houding en gedragingen gedurende de vier weken na de melding, bedoeld in artikel 44, van de meerderjarige personen die ten tijde van de aanvraag van algemene bijstand jonger dan 27 jaar zijn.~~

Leeftijdscriminatie, moet je echt niet willen!

Artikel 44. Toekenning

1 Indien door het college is vastgesteld dat recht op bijstand bestaat, wordt de bijstand toegekend vanaf de dag waarop dit recht is ontstaan, ~~voor zover deze dag niet ligt voor de dag waarop de belanghebbende zich heeft gemeld om bijstand aan te vragen.~~ **De dag waarop het recht is ontstaan is in ieder geval het eerste moment dat belanghebbende mondeling en/of schriftelijk aangeeft bijstand te willen ontvangen.**

2 De belanghebbende heeft zich gemeld als zijn naam, adres en woonplaats bij het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen zijn geregistreerd, en:

a. indien artikel 41, vierde lid, van toepassing is: hij door het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen op de hoogte is gesteld van de verplichting, bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel a, en de inhoud van artikel 41;

b. indien artikel 41, vierde lid, niet van toepassing is: hij in staat is gesteld zijn aanvraag in te dienen bij het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen, als het een aanvraag betreft als bedoeld in artikel 41, eerste of derde lid, of bij het college, als het een aanvraag betreft als bedoeld in artikel 41, tweede lid.

3 Indien de belanghebbende de aanvraag niet zo spoedig mogelijk, **doch uiterlijk binnen 4 weken (termijn van voorschot artikel 52)**, indient nadat hij zich heeft gemeld en hem dit te verwijten valt, kan het college, in afwijking van het eerste lid, besluiten dat de bijstand wordt toegekend vanaf de dag dat de aanvraag is ingediend.

4 Bij een besluit tot toekenning van algemene bijstand voor zover dat ziet op personen van 18 jaar of ouder, doch jonger dan 27 jaar, wordt, in een bijlage, een plan van aanpak opgenomen als bedoeld in artikel 44a.

Artikel 45. Vaststelling en betaling

1 De algemene bijstand wordt per kalendermaand **individueel** vastgesteld en **betaald op de 24e in de maand**. In afwijking van de eerste volzin wordt de vakantietoeslag, voorzover niet reeds eerder betaald, jaarlijks betaald in de maand juni over de aan die maand voorafgaande twaalf maanden of zo veel eerder als de vakantietoeslag over deze periode vaststaat, dan wel binnen drie maanden volgend op de maand waarin de algemene bijstand is beëindigd.

2 Het college kan op grond van artikel 18, eerste lid, besluiten de algemene bijstand over een andere periode als bedoeld in het eerste lid vast te stellen of te betalen, **rekening houdende met artikel 45 lid 1, per kalendermaand, of wekelijks**.

3 De algemene bijstand wordt **per individu** vastgesteld over het deel van de kalendermaand waarover recht op bijstand bestaat, indien de alleenstaande of het gezin voorafgaand aan of volgend op de bijstandsverlening:

a. gedurende een periode van ten minste 30 dagen geen algemene bijstand ontvangt; of

b. anderszins geen recht op algemene bijstand heeft.

c. zolang inkomsten niet daadwerkelijk ontvangen zijn door belanghebbende, dient er algemene bijstand te worden verstrekt, fictief verrekenen en schatten van inkomsten is niet toegestaan.

d. Inkomsten welke ontvangen zijn door de belanghebbende dienen verrekend te worden in de opvolgende maand. Fiscaal uiteraard in de periode van fiscaal genietingsmoment.

4 De algemene bijstand wordt uitbetaald aan ieder van de rechthebbende echtgenoten **tot aan de individuele kostendelersnorm** ~~voor de helft~~ dan wel op hun gezamenlijk verzoek afzonderlijk uitbetaald aan een van hen voor het geheel.

5 Ingeval van overlijden van een van de echtgenoten, van de alleenstaande ouder, van het laatste ten laste komende kind van gehuwden waarvan de leeftijd van een echtgenoot of beide echtgenoten 18, 19 of 20 jaar is, of van het laatste ten laste komende kind van de alleenstaande ouder, wordt

de algemene bijstand tot en met één maand na de dag van het overlijden, betaald naar de op het moment van overlijden van toepassing zijnde bijstandsnorm aan de andere echtgenoot, de ten laste komende kinderen, onderscheidenlijk de gewezen alleenstaande ouder.

Artikel 52. Voorschot

1 Het college verleent **verplicht** uiterlijk binnen vier weken na de datum van **mondelijke of schriftelijke** aanvraag en vervolgens telkens uiterlijk na vier weken, bij wijze van voorschot algemene bijstand in de vorm van een renteloze geldlening, zolang het recht op algemene bijstand niet is vastgesteld. De eerste zin is niet van toepassing indien:

a. de belanghebbende de voor de vaststelling van het recht op algemene bijstand van belang zijnde gegevens of de **redelijkerwijs** gevorderde bewijsstukken niet, niet tijdig of onvolledig heeft verstrekt en hem dit te verwijten valt, dan wel indien de belanghebbende anderszins onvoldoende medewerking verleent, **om de gevorderde bewijsstukken in te dienen;**

b. bij de aanvraag duidelijk is dat geen recht op algemene bijstand bestaat.

2 De hoogte van het in het eerste lid bedoelde voorschot bedraagt **individueel** in ieder geval 90% van de hoogte van de algemene bijstand, bedoeld in artikel 19, tweede lid.

3 Het college is bevoegd om bij wijze van voorschot bijzondere bijstand te verlenen in de vorm van een renteloze geldlening.

4 Indien bijstand wordt verleend over een periode waarover met toepassing van het eerste lid een voorschot is verleend, kan deze bijstand zonder machtiging van de belanghebbende worden verrekend met dit voorschot.

5 Mocht het voorschot niet uiterlijk binnen 4 weken worden verstrekt, kan de belanghebbende direct bij de voorzieningenrechter bezwaar indienen of bezwaar maken bij het college welke binnen 2 weken een besluit dient te nemen op de voorziening van het voorschot.

De bepaling dat ingeval van niet verstrekken van voorschot door de Gemeente verwezen wordt naar de Commissaris van de koning voor een spoedvoorziening dient te vervallen. Provincies voeren deze regel niet meer uit.

15. Reactie op voorstellen wetswijziging kabinet

Artikel 10

Haal werken zonder beloning in de vorm van salaris uit de wet. Er is geen enkele reden te verzinnen dat mensen die werken daarvoor geen salaris zouden moeten ontvangen. Bijstand is geen salaris.

Artikel 18, 18A, 18B

Artikel 18 lid 1: het meest duidelijke artikel dat in de Participatiewet staat. Jammer dat gemeenten van dit artikel nauwelijks gebruik maken of enkel misbruiken om de bijstand te verlagen. Maatwerk blijft in de ogen van gemeenten dat iedereen in hetzelfde vormpje moet passen. Het voorstel artikel 18 lid 4 te wijzigen naar onderstaande, zal hierin geen enkele verandering brengen zolang gemeenten artikel 18 lid 1 verkeerd blijven interpreteren.

Artikel 18 lid 4, het voorstel is deze te wijzigen naar Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld ten aanzien het verlagen van de bijstand ter zake van het niet nakomen door de belanghebbende van de verplichtingen voortvloeiende uit deze wet.

Dit is absoluut geen verbetering! Je postcode gaat nog meer bepalen welke regels van toepassing zijn. Tevens is de toepassing van de regels nog meer afhankelijk van het humeur van de ambtenaar. Als bijstandsgerechtigde zul je dan moeten gaan graven in verordeningen en beleidsregels van gemeenten. Helaas zijn deze bij veel gemeenten onvindbaar. In ieder geval zal de gemeente de bijstandsgerechtigde niet adequaat gaan informeren over met name de mogelijkheden die de wet biedt. Wel wordt er een extra pressiemiddel gecreëerd waarbij de rechten van de bijstandsgerechtigde worden bepaald door verordeningen en beleidsregels die soms net zo snel kunnen wisselen als een mens zijn sokken wisselt.

Waarom wordt de wet ook hier aangepast op slechte uitvoering?!?!

Artikel 18 lid 4 is zeker aan vernieuwing toe omdat er dingen in staan die nooit realistisch geweest zijn en waarvan gemeenten ze volkomen onlogisch uitvoeren. Zoals bijstandsgerechtigden verbieden om een zinvolle opleiding te gaan doen zodat ze wellicht duurzaam zouden kunnen uitstromen naar een beroep waarin structurele tekorten zijn zoals het onderwijs en de zorg. In een enkel geval werd een bijstandsgerechtigde wel toegestaan een opleiding, gefinancierd uit het LevenLangLerenKrediet (LLLK), te volgen maar werd de bijstand gestopt omdat het LLLK als voorliggende voorziening werd gezien en aangewend moest worden voor levensonderhoud. Hoe kom je in vredesnaam op het idee?!?!

Hoe wil het kabinet, c.q. het ministerie SZW, het nieuwe artikel 18 lid 4 gaan uitvoeren?

Artikel 18A is een artikel waarbij er in de praktijk te pas en te onpas boetes worden opgelegd waarbij de bijstandsgerechtigde moet bewijzen dat hij geen overtreding heeft begaan. Een verhoor door de sociale recherche waarbij de druk flink opgevoerd wordt, is geen uitzondering. Zullen we afspreken dat indien een gemeente meent dat er gefraudeerd wordt, dat de gemeente aangifte doet bij de politie en het OM het onderzoek doet? Het is namelijk

vreemd dat je in het bestuursrecht schuldig bent totdat je het tegendeel hebt bewezen en in het strafrecht ben je onschuldig totdat het OM de bewijslast rond heeft om je te kunnen veroordelen. Kort gezegd: als crimineel ben je beter af dan als bijstandsgerechtigde.

Schrappen dit artikel in de huidige vorm en vervang het door een eerlijker systeem gebaseerd op het strafrecht: degene die beschuldigt, bewijst.

Wetsvoorstel Handhaving Sociale Zekerheid, in de volksmond de Fraudewet, zal gebaseerd moeten worden op het strafrecht om die waanzinnige willekeur die plaats heeft gevonden bij de kinderopvangtoeslag en nog steeds op grote schaal in de Participatiewet, een halt toe te roepen. Indien een overheidsinstantie vindt dat de burger fraudeert, dient de overheid dat aan te tonen. Dossiers moeten compleet toegankelijk zijn voor de burger. De burger is immers zelf verantwoordelijk voor de juistheid van zijn dossier maar hoe moet hij de controle houden als hem inzage in eigen dossier al wordt ontzegd? Inzage in het complete dossier, daar bedoelen we mee dat alles erin zit, zonder zwartgelakte delen. Inzage op elk moment en niet op aanvraag zodat er nog tijd is om het dossier te manipuleren.

Artikel 18B vervalt. Prima, dit artikel werd te creatief uitgevoerd, al zijn we er wel voor dat door de nieuwkomers het Nederlands geleerd moet worden.

Een casus: Hoe dom kun je zijn als gemeente..

Je zult maar na een hartaanval en een hersenbloeding met restverschijnselen naar Nederland terugkeren, omdat een zorginstelling je gezegd heeft een plekje voor je te hebben.

In Nederland aangekomen, blijkt de indicatiestelling niet geheel passend en daarmee is het verblijf in de zorginstelling niet mogelijk.

Uit hoge nood kun je een kamer huren bij je ex-partner waarmee je heel lang geleden getrouwd bent geweest en waaruit kinderen zijn geboren. Nu volwassen kinderen.

Je vraagt algemene bijstand aan en deze wordt afgewezen op het enkele grond, dat je gaat wonen bij je ex-partner waaruit kinderen zijn geboren, ongeacht hun leeftijd.

Vervolgens krijg je om diezelfde reden ook geen zorgtoeslag in het kader van de AWIR.

Je bent namelijk ineens ook fiscaal partner.

Daar sta je dan met je goede gedrag als ex-partner die tijdelijk voorziet in woonruimte.

Gevolgen zijn dat hij weer op straat stond, want dit mijnenveld wil je gewoon niet.

Opnieuw is er bijstand aangevraagd, nu als dakloze. Gelukkig voorzag het college de hulpbehoevende dakloze van een plekje in een hotel en een creditcard. Totale kosten ca. € 2.100,- voor 2 weken en om het nog bizarder te maken verblijft de persoon nu de komende 10 weken in een ander hotel, kosten ca. € 10.000,- exclusief leefgeld.

Ondanks dat de huidige wetgeving voorziet in maatwerk, heeft het ministerie gemeend om de wet op dit maatwerk te verduidelijken en een onderscheid te maken in hoofdverblijf en tijdelijk verblijf. Dankuwel. Nu maar hopen dat gemeenten maatwerk gaan leveren. Want ondanks dat deze internetconsultatie bekend was bij het college, blijft het hebben van samen kinderen prevaleren, oftewel geen verstrekking van algemene bijstand.

Artikel 24

Daar hebben we het al uitgebreid over gehad. Het is niet de bedoeling dat Memories van Toelichting met de bedoeling fouten te herstellen, worden genegeerd.

Artikel 32

Artikel 32 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede lid komt te luiden:
 2. Inkomen wordt in aanmerking genomen naar de periode waarin de belanghebbende hierover beschikt of in redelijkheid kan beschikken, tenzij:
 - a. het inkomen betreft dat betrekking heeft op een periode waarover een beroep op bijstand wordt gedaan, maar waarover pas na afloop van deze periode in redelijkheid kan worden beschikt. Dat wordt in aanmerking genomen naar de periode waarop dit inkomen betrekking heeft;
 - b. inkomen is waarover al wordt beschikt maar dat bedoeld is om in de toekomst periodiek aan te spreken. Dat wordt in gelijke delen in aanmerking genomen naar die toekomstige perioden.
 2. Na het vierde lid wordt een lid toegevoegd, luidende:
 5. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over:
 - a. de wijze waarop inkomsten in aanmerking worden genomen die als loon als bedoeld in artikel 16 van de Wet financiering sociale verzekeringen kwalificeren;
 - b. op welke wijze de aftrek, bedoeld in artikel 31, derde lid, over inkomen als bedoeld in onderdeel a wordt berekend, waarbij percentages kunnen worden bepaald voor het vaststellen van de hoogte van de premies en inhoudingen, bedoeld in artikel 31, derde lid, onderdeel b;
 - c. het in aanmerking nemen van de aanspraak op vakantietoeslag, eindejaarsuitkering en individueel keuzebudget over een inkomen;
 - d. de wijze waarop wordt gehandeld indien zich technische mankementen voordoen bij het automatisch verrekenen op basis van gegevens uit de polisadministratie, bedoeld in artikel 33 van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen.
- Schande! Pas de wet niet op deze manier aan.

Volstrekt onleesbaar en geeft een wettelijke vogelvrijverklaring aan de uitkeringsgerechtigde. Waarom poogt het ministerie een wet zo te verknallen?

Begin en einde bijstand. Dag of kalendermaand. ECLI:NL:RBGEL:2022:5181

Participatiewet. Achteraf verrekenen van inkomsten. Bij beëindiging van recht op bijstand heeft verweerder de inkomsten teruggevorderd omdat deze niet meer verrekend kunnen worden omdat er geen recht meer bestaat op bijstand. Het recht op bijstand wordt per kalendermaand vastgesteld en betaald. Dit betekent dat de kosten van bijstand kunnen worden teruggevorderd en niet meer dan feitelijk is betaald in de betreffende kalendermaand.

Bijstandsnorm: alleenstaande € 1.200,-.

Uitleg: In de maand juni verdient de uitkeringsgerechtigde 700 euro netto inclusief vakantiegeld.

Voor de 10e van de opvolgende maand (juli) verstrekt de uitkeringsgerechtigde deze gegevens aan het college.

Het college vult de uitkering van juli aan met $(1.200 - 700) \times 5\%$ € 500 euro minus 5% vakantiegeld is € 475,-.

Voor de 10e van de opvolgende maand (augustus) verstrekt de uitkeringsgerechtigde de ontvangen inkomsten van €1.250,- van de maand juli aan het college.

De uitkeringsgerechtigde is achteraf gezien daarmee in de maand juli uit de uitkering.

Het college vordert de aanvullende uitkering van de maand juli € 475,- terug.

Het college stuurt de belanghebbende vervolgens een brief aangaande einde bijstand in het kader van de Participatiewet en vermeldt daarbij de terugvordering van €475,-.

Het college heeft nu verschillende opties.

- Het college vordert het bedrag in 1 keer terug,
- Het college stelt een betalingsregeling voor,
- Het college zet een streep door de vordering als onbelaste uitstroompremie.

Artikel 34 Vermogen

Artikel 34 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het tweede lid, onderdeel b, vervalt 'bij de aanvang van de bijstand'.
2. Het vierde lid vervalt.

Hoe moeten we dit interpreteren? Wordt het met dit voorstel mogelijk vermogen van de bijstandsgerechtigde af te romen op het moment dat deze door vrijwilligersvergoeding, jongehandicaptenkorting, rentevergoedingen, energietoeslag, zorgkosten regeling, individuele inkomenstoeslag, kindregelingen, meedoenregelingen, giften en spaargeld boven de norm komt? Dat lijkt ons beslist niet wenselijk, aangezien het NIBUD het hebben van een flinke buffer dringend adviseert. Een alleenstaande zonder kinderen maar met een noodzakelijke auto, krijgt het advies een buffer van ruim 10.000 euro aan te houden. Met het vervallen van het vierde lid lijkt het erop dat bijvoorbeeld erfenissen die verworven zijn voor de bijstandperiode maar redelijkerwijs nog niet te gelde konden worden gemaakt omdat er sprake was van een langlevende met het vruchtgebruik, niet meer alsnog met de reeds verstrekte bijstand verrekenend kunnen worden. Dat is natuurlijk een uitstekende wijziging. Zeker in het licht van de nieuwe pensioenwet waarvoor de 40-ers en 50-ers van nu de rekening gaan betalen. Dan is een pot vanuit een erfenis beslist heel welkom als aanvulling op het lage pensioen omdat er te weinig tijd is om nog iets op te bouwen.

Artikel 34a Vrijlating

Hier hebben we het al uitgebreid over gehad. Dit artikel moet er niet komen, de vrijlating hoort in artikel 31 lid 2. Gemeenten moeten niet beloofd worden voor een foutieve uitvoering van de huidige wet.

Artikel 34b BufferBudget

Het buffet budget is de ultieme beloning voor de gemeenten die jarenlang bewust op foutieve wijze de eigen inkomsten met de bijstandsuitkering verrekenen. De redenen van een buffer budget, die gegeven worden, zijn te bizar voor woorden. Het is namelijk onmogelijk om bij een correcte uitvoering van de participatiewet onder het sociaal minimum per maand te komen.

Zolang als gemeenten niet ontvangen inkomsten verrekenen met de bijstandsuitkering handelen zij in strijd met de wet, regelgeving en vaste rechtspraak.

Indien uitkeringsgerechtigden inkomsten in een maand ontvangen nadat het college de uitkeringsspecificatie en de uitbetaling van de aanvullende bijstand reeds in een betaalbatch heeft zitten, dienen colleges de daadwerkelijk ontvangen inkomsten in de opvolgende maand te verrekenen. Zo zakt er niemand onder de bijstandsnorm per maand. Wij hebben de huidige wet daarop verduidelijkt, pas dit toe en een buffer budget is in zijn geheel overbodig.

Daarnaast is het bijzonder dat feitelijk uitkeringsgerechtigden middels een tussenrekening onder bewindvoering worden gezet. Wie vertelt er nu zijn werkgever dat de werkgever het salaris dient te storten op de bankrekening van de gemeente of bij een commerciële partij. Dit heeft veel weg van factoring, het ultieme verdienmodel als je als uitvoerders op een zak geld mag gaan zitten. Het ondergraaft tevens de zelfredzaamheid van de uitkeringsgerechtigde. Doe het niet.

Artikel 41 Aanvraag bijstand

Maak dit eenduidig en dan geniet de aanvraag via het UWV de voorkeur omdat het UWV eerst kan controleren of er misschien recht is op een andere uitkering dan bijstand. Tevens is het voor alle burgers dan duidelijk waar je een uitkering voor levensonderhoud aanvraagt; een loket. Dat de aanvraag na toetsing wordt doorgezeten naar de gemeente, is oké, hoewel wij er wel een voorstander van zijn om de gehele Participatiewet weg te trekken bij gemeenten en onder te brengen bij het UWV. In de rechtspraak komen we nogal eens uitspraken tegen waarbij het discussiepunt de aanvraagdatum en toekenning bijstand betrof. Tevens het buiten behandeling stellen van de melding omdat de definitieve aanvraag niet tijdig is gedaan. Wellicht moet je afstappen van het verschil tussen melding en aanvraag. Dit verschil is voor vele burgers namelijk onduidelijk. Wellicht moet het oude arbeidsbureau weer in ere hersteld worden. Een gebouw waar je binnen kon lopen met alle vragen rondom werk en uitkeringen en dan kon je daar direct een gesprek over hebben met een medewerker met verstand van zaken. Dat is een stuk beter en persoonlijker dan bellen met een klantcontactcentrum waarbij je eerst door een computermenu heen moet worstelen met alle ergernissen van dien. En nog leuker; in het oude arbeidsbureau hingen echte vacatures, met een telefoonnummer erop en als je dat nummer belde, kreeg je iemand aan de lijn die meteen wist waar je het over had. Hoe leuk is dat? De huidige vacaturesites zijn zoekmachines die van elkaar vacatures delen en een deel van de vacatures is niets anders dan een goedkope manier om aan je persoonsgegevens te komen. Dit wil je niet als werkzoekende.

16. De huidige uitvoering...

Memorie van Toelichting

Ooit was er een memorie van toelichting, vervolgens kwamen er vele aanpassingen, maar dat waren losse kamerbrieven. Waar is nu toch een duidelijk overzicht? Want door het verstrijken van tijd en een constante wisseling van bewindspersonen, kamerleden en niet te vergeten wisselende beleidsadviseurs bij het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid raakt de wetshistorie in het gedrang.

Rechtspraak

De zogenaamde vaste rechtspraak. Hoe vast is vast als uitspraken gedaan worden op basis van de-centraal beleid en in hoeverre kunnen deze uitspraken benut worden door een gemeente die een geheel ander beleid in haar verordeningen heeft staan. Ons oordeel is dat dit niet kan.

Daarnaast valt het ons constant op dat er veel knip en plak rechtspraak plaatsvindt en zo onbedoeld de huidige wetgeving negatief wordt aangepast op basis van juist oudere wetgeving waar het ministerie juist vanaf wilde. Grote kans dat goedbedoelde aanpassingen in de huidige en toekomstige wetgeving wederom door rechters getoetst gaan worden op oude rechtspraak en standpunten. Het kan toch niet zo zijn dat belanghebbenden wederom die goedbedoelde wetswijzigingen moeten gaan toetsen bij de rechtbanken.

Wie bewaakt bij het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en bij gemeenten de Participatiewet? Het kan niet zo zijn dat iedereen straks tot aan de Centrale Raad van Beroep of de Raad van State moet gaan procederen om zijn recht te gaan behalen. Het kan maar zo zijn dat door oude uitspraken van rechtbanken een streep gehaald moet worden.

Waarom worden uitspraken van Rechtbanken niet constant getoetst? Waarom worden uitspraken van Rechtbanken waarbij hoger beroep is ingesteld op rechtspraak.nl geplaatst?

Waarom kunnen uitspraken rechtbanken die nog onder hoger beroep liggen benut worden door andere gemeenten in andere procedures, alsof het ineens een definitieve uitspraak is?

Je zou toch verwachten dat als een zaak in hoger beroep ligt, de vorige uitspraak in ieder geval een melding geeft, dat deze onder hoger beroep ligt.

Daarnaast is het te gek voor woorden dat er nog steeds geprocedeerd moet worden over het schatten van inkomsten en het überhaupt verrekenen van inkomsten. Het zijn rekensommen, hoe kun je daar fouten in maken? Zitten de juiste mensen wel op de afdeling inkomsten verrekenen met de uitkering? Kunnen rechters wel rekenen? Waarom hebben rechters geen idee dat er rekenregels zijn aangaande de brutoering van de bijstand?

Hoeveel rechtszaken en procedures kunnen we voorkomen door een eenduidige werkwijze van inkomstenverrekening met de bijstand, zowel bij instroom, aanvulling en uitstroom?

Het is een rekensom, geen wetsprobleem, desnoods verrekenen de gemeenten het maar met de hand, zoals ook de rechtbank Haarlem stelt.

Het kan niet zo zijn dat wetgeving maar aangepast gaat worden op een slecht en foutief werkend automatiseringssysteem.

De automatiseerders.

Uit recente gesprekken met automatiseerders is ons een ding zeer duidelijk geworden. De gemeenten dienen bij hen aan te geven welke modules ze willen benutten en welke aanpassingen er gedaan moeten worden om het systeem in lijn te krijgen met de wet en regelgeving, (fiscale) rekenregels en vaste rechtspraak. Geen opdracht van gemeenten betekent geen aanpassing van het systeem. Zo is ook een herstel memorie van toelichting op artikel 24 Participatiewet in het jaar 2014/2015 niet doorgevoerd in het systeem.

Alles had te maken met het niet meer overdraagbaar zijn van de Algemene Heffingskorting, een fiscale uitdaging bij samenwonenden, die is gezien door de toenmalige beleidsadviseurs van het ministerie van SZW.

Daarmee heb je gelijk het antwoord op de vraag waarom is er in de uitvoering niks veranderd, ondanks dat het ministerie van SZW de foutieve wetgeving gecorrigeerd heeft.

Ik zou mij kapot schamen als gemeente, die wetswijzigingen niet oppakt en doorvoert.
Het volgende schandaal.

Van een wethouder of raadslid kun je niet verwachten dat zij deze kennis in huis hebben maar van Divosa en de VNG kun je dit zeker wel verwachten, zij zijn ernstig in gebreke en het enige wat ze willen is constant meer en nog meer geld. Schaamteloos! Voer de huidige wet eens goed uit.

Hoe lang houden de verschillende organisaties inclusief het ministerie elkaar nog in de houdgreep en wanneer komt er een Transparant Uitvoerbaar Fiscaal Inkomen in het Sociaal Domein. TUFISD.

We zitten hier met tegenstrijdige belangen van het Ministerie en de gemeenten. Dit terwijl het belang zou moeten liggen bij logica en een correcte uitvoering en niet meer en meer ambtenaren (lees geld). Dit gaat enkel om politieke motivaties, we zijn er al zolang mee bezig, dus we drukken het hoe (fiscaal) fout ook gewoon door.

17. Tot slot

Daar waar het gaat om inkomsten verrekenen met de bijstand geeft het ministerie gemeenten een vrijbrief om te gaan rommelen met de bijstand waardoor uitkeringsgerechtigden in een mijnenveld terechtkomen.

Hoe is het mogelijk, dat een wet die qua inkomstenverrekening geheel duidelijk is en fiscaal klopt in de uitvoering zo slecht gaat. Hier is echt sprake van onwil, onkunde en ernstige belangenverstremming van de industrie. Dit gaat niet meer om logica en een transparant uitvoerbaar fiscaal inkomen, dit gaat om een wetwijziging die is aangepast op corrigeerbare fouten in automatiseringssystemen en dit legaal te maken.

Daar waar het gaat om de vrijlatingsregels wordt subtiel de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep aan de kant geschoven en ontbreekt deze cruciale informatie bij het wetsvoorstel.

Wij hebben de afgelopen jaren veelvuldig het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid geïnformeerd over bewust foutieve uitvoering door gemeenten van de Participatiewet en dat gemeenten gerechtelijke uitspraken terzijde schuiven, daar waar het gaat om inkomsten verrekenen. Waarom beloond het ministerie de gemeenten? Waarom wordt er geaccepteerd dat organisaties als Divosa bewust foutieve werkwijzers inkomsten verrekenen met de uitkering maken en massaal verspreiden, waarbij geen enkele toetsing aan de Participatiewet, rekenregels, IB2001 of vaste rechtspraak ten grondslag ligt.

Waarom is de gewijzigde herstel memorie van toelichting op artikel 24 PW niet doorgevoerd bij gemeenten, er is geen enkele wijziging in de uitvoering doorgevoerd met als gevolg een fiscale ramp aangaande het belastbaar jaarinkomen, welke weer gevolgen heeft voor de toeslagen en kindgebonden budget.

Wij maken ons ernstige zorgen over het vogelvrij verklaren van de uitkeringsgerechtigden en het vasthouden aan het standpunt dat de aarde plat is.

Het wordt tijd voor een goed gesprek en terug naar de tekentafel, want dit kan echt niet!

Met vriendelijke groet,

Namens Frankhuis & Twistvliet; Peter Kamp, Doree Colenbrander
Namens Stichting Durfhuis; Ben Koot

Onafhankelijk

Onze constatering is gebaseerd op ervaringen van de vele uitkeringsgerechtigden die wij bijstaan in hun veelal onnodige procedures. Onnodig omdat het voorkomen had kunnen worden door een correcte uitvoering van wet en regelgeving en vaste rechtspraak. Wij zijn geheel onafhankelijk en niet gesubsidieerd door derden. En durven te stellen dat wij de belangen van de uitkeringsgerechtigden hiermee vertegenwoordigen en dit geheel budgetneutraal!

Digitale Staat

VIDEN

ORWELL
KAFKA

COLOFON

Frankhuis & Twistvliet

Ravelijnstraat 3
8043 PV Zwolle
Telefoon:
www.frankhuisentwistvliet.nl
info@frankhuisentwistvliet.nl

Auteurs
Peter Kamp, Doree Colenbrander, Ben Koot

Redactie
Frankhuis & Twistvliet in samenwerking met
Durfhuis denktank.

Vormgeving
ViVaPix

Beeldcredits
ViVaPiX
PixaBay

DISCLAIMER

Ondanks de constante zorg en aandacht die Frankhuis & Twistvliet aan de samenstelling van deze werkwijzer besteedt, is het mogelijk dat informatie die in deze werkwijzer wordt gepubliceerd onvolledig of onjuist is.

De informatie op <http://www.frankhuisentwistvliet.nl/> wordt regelmatig aangevuld en eventuele wijzigingen kunnen te allen tijde met onmiddellijke ingang en zonder enige kennisgeving worden aangebracht.

Een derde mag geen auteursrechtelijk beschermde werken of andere in deze werkwijzer vermelde informatie openbaar maken of vereenvoudigen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Frankhuis & Twistvliet (ook niet via een eigen netwerk).

Frankhuis & Twistvliet kan er niet voor instaan dat de informatie in deze werkwijzer geschikt is voor het doel waarvoor deze door u wordt geraadpleegd. Alle informatie wordt aangeboden in de staat waarin deze zich feitelijk bevindt en zonder enige (impliciete) garantie of waarborg ten aanzien van haar deugdelijkheid en geschiktheid voor een bepaald doel of anderszins.

Frankhuis & Twistvliet sluiten alle aansprakelijkheid uit voor enigerlei directe of indirecte schade, van welke aard dan ook, die voortvloeit uit of in enig opzicht verband houdt met het gebruik van de werkwijzer, het gebruik van informatie die door middel van deze werkwijzer is verkregen.

COPYRIGHT © 2023 FRANKHUIS & TWISTVLIET

